September-Oktober 2022

3. Lundavang Medvirknings-rapport

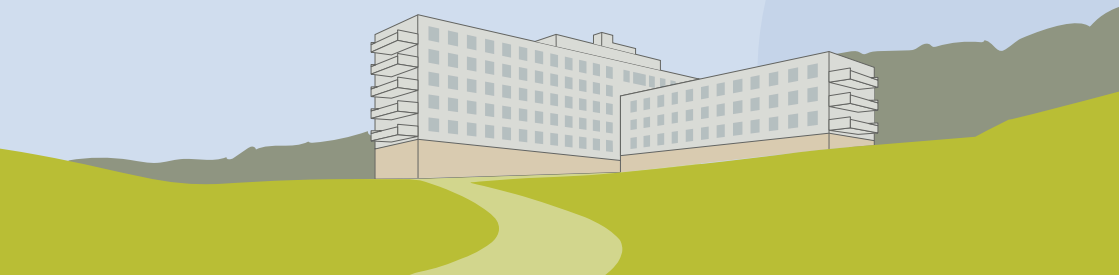

Innhold

Innledning s. 4–15

- Om rapporten
- Om medvirkning
- Representasjon og deltakere
- Metoder

Nabolagsdagbok s. 16–29

Fokusgruppeintervju naboer s. 30–39

Barnehagevandring s. 40–57

Interessentworkshop s. 58–75

Fremtidsworkshop s. 76–101

Innledning

Om rapporten
Om medvirkning
Representasjon og deltakere
Metoder

Om rapporten

Pir II Oslo har i samarbeid med de lokale aktørene Growlab og Anna design gjennomført en medvirkningsprosess for Molde kommune i forbindelse med Områderegulering Lundavang.

Denne rapporten innholder en oppsummering av medvirkningen som så langt er gjennomført, og rådata så langt det lar seg gjøre. Av personvernshensyn er deltakerne stort sett ikke identifiserbare, bortsett fra i workshops. Teksten er derfor skrevet på en måte som oppsummerer på en så objektiv måte som mulig. Funnene er videre tolket inn i den sosiokulturell stedsanalysen.

Pir II har også hatt i oppdrag å levere sosiokulturell og fysisk stedsanalyse, mulighetsstudie, planprogram og kvalitetsprogram. Medvirkningsprosessen har i første omgang vært rigget for å gi informasjon inn til disse leveransene.

Vi har tro på at rapporten likevel kan være nyttig lesning for mange aktører videre i planprosessen – både politikere, administrasjon, arkitekter, og andre konsultenter som involveres – som et selvstendig dokument. Rapporten kan også utvides etter hvert som mer medvirkning blir gjennomført.

God lesning!

Om medvirkning

Plan- og bygningsloven

I Plan- og bygningsloven omtales medvirkning som enkeltpersoners og gruppers rett til å kunne delta i, og påvirke offentlige utrednings- og beslutningsprosesser.

Medvirkning skal:

- sikre gode løsninger som tar hensyn til alles behov
- legge til rette for at alle berørte og interesserte aktører kan komme til orde
- fremme kreativitet og engasjement, og være en arena for demokratisk deltakelse i lokalsamfunn
- fremskaffe et godt beslutningsgrunnlag

(Veileder for medvirkning i planprosesser, KMD, 2013)

I planprosessen for Lundavang legger Molde kommune stor vekt på medvirkning. I en planprosess etter plan- og bygningsloven, varsles vanligvis igangsetting av planarbeid samtidig som planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn.

I dette prosjektet startes medvirknings- prosesser tidligere, selv om loven ikke krever det. Dette gjøres for å få økt grad av medvirkning i forberedende faser og at denne får større innvirkning på forståelsen av området og senere plangrep.

Mål for medvirkning i prosjektet

Planprosessen har følgende målsetninger for medvirkningen:

- Planprosessen skal gi kommunen og området sine interessenter ny kunnskap om medvirkningsmetoder, bærekraft og virkemiddelapparatet.
- Medvirkningsprosessen skal være et forbilde og være anerkjent av berørte parter
- Interessenter, naboer og andre berørte skal bli gitt varierte medvirkningsmuligheter i tillegg til de lovfesta kravene til medvirkning

Helhetlig medvirkning

Det er gjennomført flere metoder for medvirkning. Mer om dette under avsnittet "Metoder". Metodene er valgt for å komplimentere og utfylle hverandre, og for å hente inn relevant informasjon til stedsanalysen og mulighetsstudiet fra et så bredt tverrsnitt av befolkningen som mulig. Det har vært lagt vekt på både kvalitativ og kvantitativ datainnsamling. Disse utfyller hverandre og danner et grundig bilde av planområdet og tilgrensende områder.

Noen aktiviteter retter seg spesifikt mot nabolaget, slik at vi får et godt bilde av hvordan stedet brukes i dag og hva slags kvaliteter det har. Aktivitetene gir samtidig et bilde over de ulike aktørene som bor der. Workshopene er ment for å bredt involvere aktører som har ulike interesser i området. En befaring med barnehagen i skogen er ment for å få et godt bilde av hvordan stedet er viktig for barn i dag, og får barns stemme med. I tillegg har man tatt i bruk verktøyet OpenCities Planner, også kalt "Nettbasert innspillskart", hvor alle aktørene har kunnet legge inn kommentarer og innspill inn i en kartløsning.

Parallelt er det opprettet en omfattende informasjonsside på kommunen sine nettsider hvor det vil oprettes en egen medvirkningsplan for prosjektet.

Medvirkning vil være en del av hver fase i prosjektet videre.

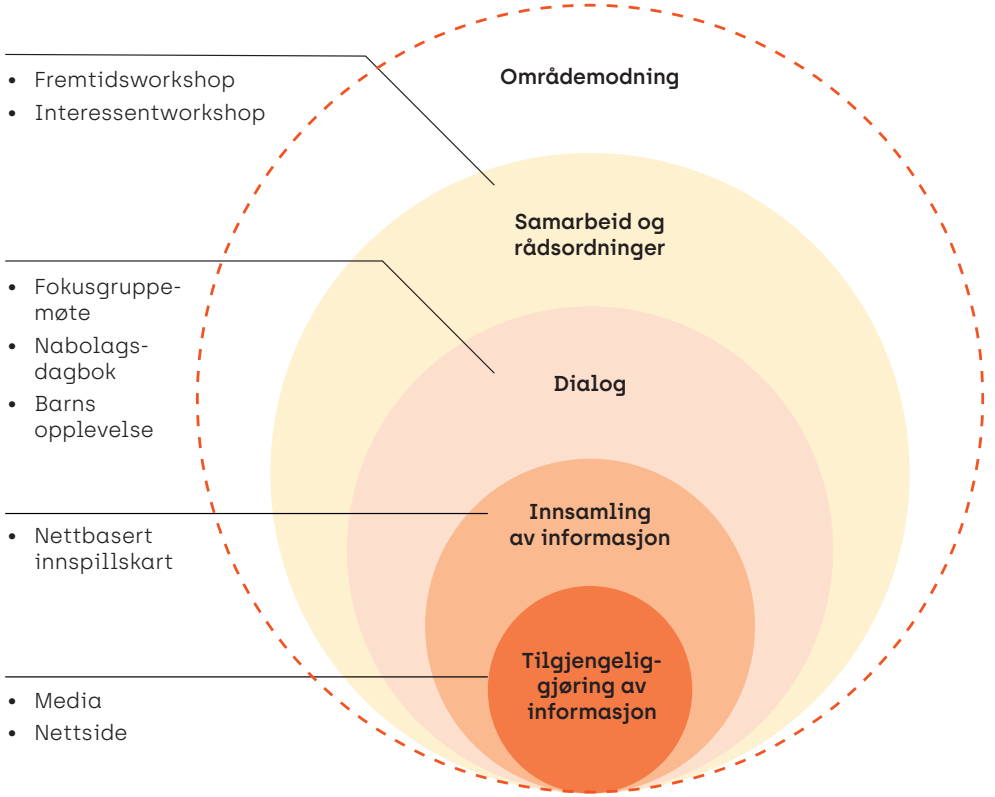

Diagram over ulike nivåer av medvirkning brukt som grunnlag i denne sosiokulturelle stedsanalysen. I tillegg kommer flere aktiviteter som kommunen gjennomfører. Metodene er omtalt under Metoder, senere i dokumentet. Referanse, noe modifisert: "Innflytelsessirkelen", Medvirkning i planlegging, KMD, 2013.

Representasjon og deltakere

"Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte." (Plan- og bygningsloven § 5-1.Medvirkning)

I medvirkningen har hovedfokus ligget på å skaffe et godt kunnskapsgrunnlag for den sosiokulturelle stedsanalysen. Det vil si at vi har hatt fokus på å kartlegge planområdets kvaliteter, og hvordan nabolagene rundt bruker og oppfatter dette stedet. Derfor har flere av metodene hatt fokus på personer som bor tett på planområdet. Dette har gitt en begrensning i representasjon, men vi har likevel dekket inn flere grupper.

Personer i nabolaget er rekruttert gjennom en prosess hvor vi har vært i dialog med 28 personer i nabolaget som har gitt oss kontakter. Totalt ble 7 valgt ut til Nabolagsdagboken og 8 stk til Fokusgruppemøtet. Her har det vært fokus på å få et så godt bilde av nabolaget som mulig. På fokusgruppemøtet var det hovedsaklig personer som representerer andre i form av velforeninger, borettslagsstyrer, FAU og barnehageledelse, men også andre naboer. I Nabolagsdagboken har det vært fokus på å nå grupper som lett faller utenfor i medvirkning og som trenger å bli hørt gjennom tilpassede kanaler.

På interessentworkshop og fremtidsworkshop har det vært en bredere tilnærming fordi Lundavang er et så sentralt og viktig område i Molde by.

Barn og unge har hatt bred representasjon gjennom en FAU-representant, barnehageledelse og ungdomsråd i ulike aktiviteter. To ungdommer deltok også i Nabolagsdagboken. I tillegg har det vært en egen aktivitet for å kartlegge barns bruk av området.

Growlab og AN:NA design har hatt ansvar for rekruttering til aktiviteter rettet mot nabolaget, mens Molde kommune har rekruttert til workshopene. Det har vært god dialog i rekrutteringsarbeidet.

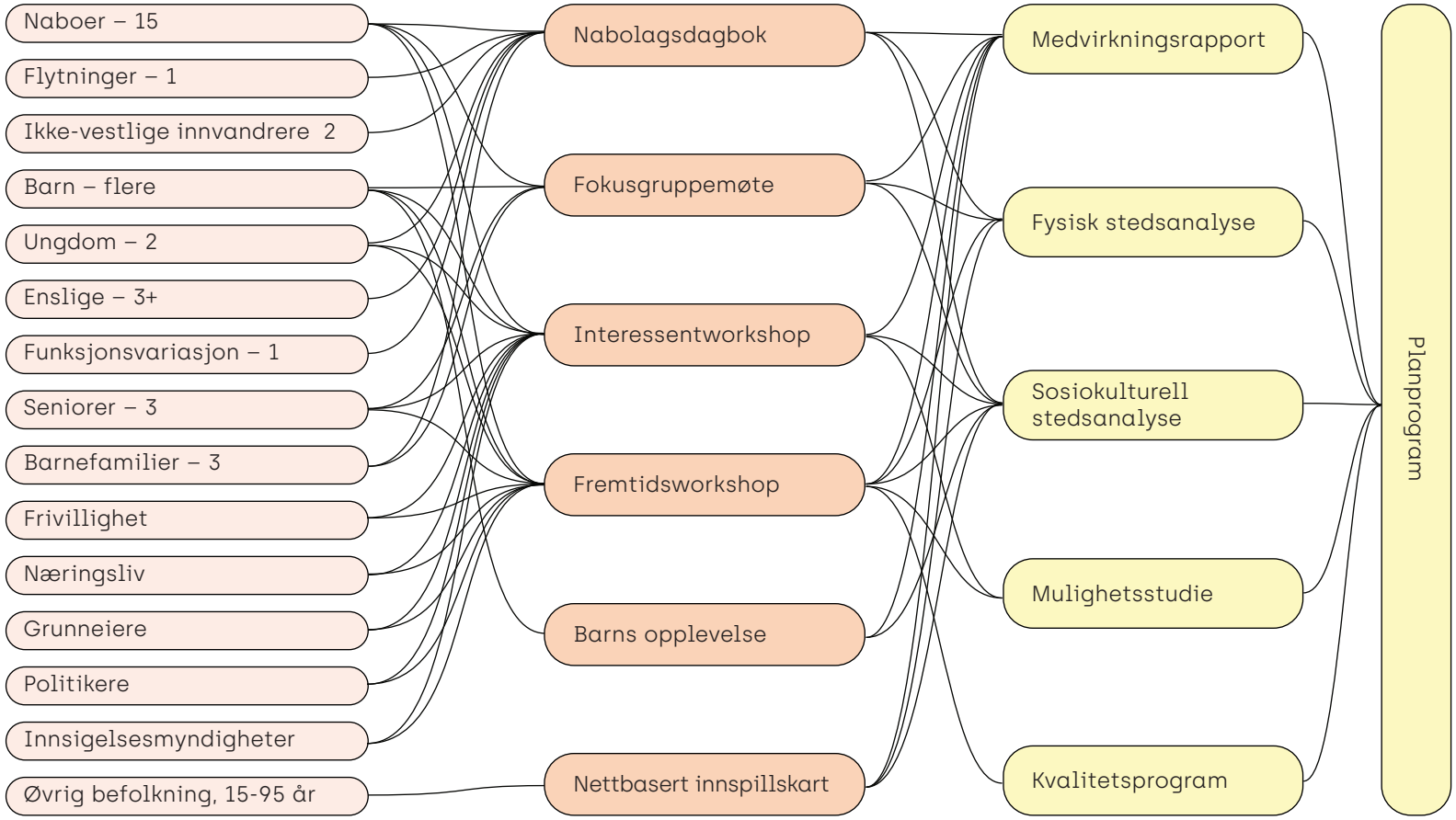

Diagram over representasjon av ulike grupper i medvirkningen, og hvilke av Pir IIs leveranser de har påvirket.

Metoder

Desk research

For å få en forståelse av Molde kommune og hva som finnes idag har vi samlet og visualisert relevant statistikk. Dette gir et bakteppe for analysene som er dratt ut fra medvirkningsprosessen og er presentert i del 2: Bakteppe.

Feltarbeid

Vi har vært på befaring i området i flere runder, både på egenhånd, med kommunen og med brukere. Her har vi gjort registreringer og tatt foto. Registreringer fra feltarbeid er også dokumentert i den fysiske stedsanalysen.

Nabolagsdagbok

Nabolagsdagboken benytter eksisterende chatte-apper på mobiltelefonen til deltakerne for å hente inn informasjon i form av bilder, lydklipp og video. De sju deltakerne fikk tilsendt til sammen sju oppgaver over 14 dager. Observatører deltok fra Molde kommune, Pir II, Growlab og AN:NA Design. I tillegg gjennomførte vi et informasjonsmøte i forkant, og et oppfølgingsmøte/intervju i etterkant.

Metoden er utviklet av Pir II, Growlab og Cecilie Sachs-Olsen/ OsloMet med DIP-midler fra DOGA – Design og Arkitektur Norge.

Fokusgruppemøte med naboer

Fokusgruppeintervju er en metode for å samtale med flere personer samtidig om ulike temaer slik at deltakerne kan diskutere seg imellom.

På møtet deltok representanter fra velforeninger, borettslagsstyrer, FAU og representanter fra barnehage. I tillegg var det invitert ulike personer som har en tilknytning til området.

Metoder (forts.)

Interessent workshop

I en sosiokulturell stedsanalyse er man ute etter å forstå hvordan folk oppfatter et sted, hvordan det brukes og hvilke interesser ulike virksomheter, grupper og personer har i utviklingen.

Derfor ble det invitert til en workshop som inviterte et bredt lag av interessenter for å få fram ulike perspektiver og for å sette i gang diskusjoner på tvers av disse.

Rundt 55 deltakere deltok fra nabolaget, politikere, ungdomsråd, eldreråd, organisasjoner og lag, næringsliv og grunneiere.

Fremtidsworkshop

I denne workshopen ble det valgt å jobbe med fremtidsscenario-metodikk for å få samle inn innspill om utviklingen, men i et mer langsiktig innspill.

Målet var også å løsrive deltakerne fra "her og nå"-problematikk og heller tilrettelegge for mer verdibaserte diskusjoner. Temaer ble definert med utgangspunkt i resten av medvirkningen. Scenarioene ble presentert som rollespill.

Deltakere var ca 68 personer tilsvarende interessent-workshopen.

Barns opplevelser

For å medvirke med barn har vi gjennomført en aktivitet med Lillekollen barnehage hvor vi har vært med på tur i et område av Lundavang hvor de ofte drar og leker. Her observerte vi barna i lek, deltok i leken og snakket med dem. Vi hadde også samtaler med de ansatte ved Lillekollen barnehage.

Nettbasert innspillskart

Molde kommune har tatt i bruk et nytt verktøy – OpenCities Planner, en digital kartløsning som har vært åpen for alle. Her har et bredt spekter av mennesker markert ting de mener er viktige i kart og kommentert med tekst.

15. – 28. september 2022

Nabolagsdagbok

Bakgrunn
Oppsummering i kart
Oppsummering alle spørsmål
Hovedfunn

Bakgrunn

Mål
Målet med Nabolagsdagboken har vært å hente innspill fra ulike mennesker som kan være vanskelig å få innspill fra gjennom øvrig medvirkning, fra en så bredt sammensatt og mangfoldig gruppe som mulig.

Deltakerne representerer kun seg selv, og har ikke fått i oppgave å svare på vegne av andre.

Om metoden
Nabolagsdagboken benytter eksisterende chatte-apper på mobiltelefonen til deltakerne for å hente inn informasjon i form av bilder, lydklipp og video. Deltakerne får tilsendt oppgaver med to dagers svartid. De har hatt en chattekanal i Messenger, hvor arkitekter fra Pir 2 og en deltaker fra Molde kommune var observatør i tillegg til Growlab og AN:NA Design som postet oppgaver og hadde dialog med deltkaerne. Felles informasjonsmøter ble holdt i forkant, og individuelle oppfølgingsmøter/intervjuer i etterkant.

Metoden gjør det mulig for flere i prosessen å få en førstehånds erfaring med deltakernes meninger og tanker. Vår erfaring med utviklingen av verktøyet har vist at dette har en betydelig verdi for f.eks. arkitekter. Verktøyet gjør det også mulig for observatørene å følge med på hva folk sier uten å være fysisk til stede.

Visuelt datamateriale har stor verdi for å kunne se konkrete steder og situasjoner, og kan ha stor verdi i analyse. Det kan også gjøre det enklere for deltakerne å uttrykke seg.

Metoden er utviklet av Pir II, Growlab og Cecilie Sachs-Olsen/ OsloMet med DIP-midler fra DOGA.

Deltakere og rekruttering
Growlab og AN:NA Design har vært ansvarlige for rekruttering av deltakere til Nabolagsdagboken, som gikk parallelt med rekruttering til foksugruppeintervju med naboer. Vi tok først kontakt med personer vi hadde fått kontaktinfo til fra kommunen og de lokale aktørene i Pir II teamet. Personene var folk som bor i nabolaget og folk som kjente til nabolaget. Disse foreslo igjen flere personer som vi tok kontakt med. Totalt har vi vært i kontakt med 28 personer i rekrutteringsprosessen.

Totalt 7 deltakere har deltatt i Nabolagsdagboken. Deltakernes identitet er anonymisert. Se ellers informasjon om deltakerne i første oppgave.

Oppsummering
For å oppsummere innspillene har det vært nødvendig å se ting i sammenheng på tvers av svar. Vi har gått igjennom alle lydmeldinger, bilder og videoer og trukket ut alle poenger og punkter i dette.

Ordskyene er laget ved å se på hvilke ord og begreper som gjentar seg på tvers av deltakerne. Store ord er ord som gjentas mye. Små ord er omtalt av få/en person.

Deretter har de blitt kategorisert og systematisert i forhold til oppgaveinndelingen, før hovedfunn er oppsummert i "dagens situasjon" og "fremtid"

Oppgaver:
Følgende oppgaver er brukt i Nabolagsdagbok Lundavang. Opplegget varte i 14 dager.

Kart Nabolagsdagbok

Tegn til forslum-ming + søppel-problem.

Skole nært

Butikk nært

Fritidsaktiviteter for barn – nært.

Dårlig vedlikehold

Marka lett tilgjengelig

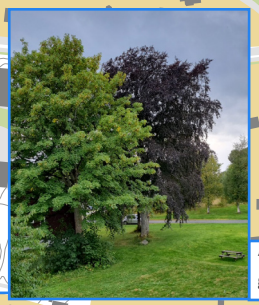

”Mange fine gamle trær.”

Farlig trafikk-situasjon – skarp sving. Igjengrodd, uoversiktlig.

Farlig trafikk-situasjon.

”Ta vare på skogen!”

Opparbeide grøntarealer til park/opphold.

Mye parkering og biler.

Sykehusdriften dominerer omr-ådet. Bygningen omtales som stygg.

Brukes til aking .

Apotek og kiosk: positivt – noe som brukes.

Mye ubrukt grøntareal.

Bratte bakker. Vanskelig for rullestol.

Langt strekke med fortauskant uten mulighet til å komme seg opp med rullestol.

”Mye biler i Lillevikvegen”.

”Ingen buss på søndager og etter 17.”

”Dette må bort!”

Fortetting. For enkelt å få dispensasjon. Går utover bl.a. lekeplasser. Ingen helhetlig plan.

Burde være en grønn korridor langs elva.

Mye trafikk, høy fart. Lite/ingen fotgjenger-overganger for å komme seg til sjøen.

Badeområdet kan utbedres.

Fint område for bading.

Negativt

Positivt

Potensiale

Kartet viser en oversikt over noen av innspillene som har kommet inn. Hovedsaklig fra oppgave 2 – ”Tanker om dagens Lundavang” og oppgave 3 –”Liker/ikke liker”.

Svar oppsummert

1 Dette er meg og hverdagen min.

Deltakergruppen bestod av **7 ulike deltakere**, blant annet to ungdommer på 15 og 21 år, jente og gutt, en småbarnsforelder, en med flyktningbakgrunn, en med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn, en av deltakerne bruker også rullestol. Noen har vokst opp i området og har bodd der store deler av livet, andre har flyttet tilbake, mens noen har bodd der i kortere tidsrom. Noen av deltakerne er single, mens andre har familie eller samboer.

Deltakerne har **geografisk spredning** på bostedsadresse, men alle bor tett på planområdet. Aldersspredningen har vært fra 15 år og opp til ca 50 år. 50 år og oppover er representert i fokusgruppeintervjuet.

2 Dette er historien om hvorfor jeg bor her.

Deltakerne oppgir ulike grunner for hvorfor de har valgt å bosette seg i området. En ting som går igjen er at området oppleves å ha **ettertraktet beliggenhet** mot både marka og sjøen, samt sentrum. **Mange tilbud** og det man trenger i gåavstand.

Mange har **tilknytning til området** gjennom oppvekst og/eller familie.

3 Dette savner jeg i nabolaget mitt.

Bedret trafikksikkerhet er mest omtalt av noe man savner i nabolaget sitt. Situasjonen i dag:

- smale veier
- uoversiktlig: høye hekker/ gjengrodd
- dårlig skilting og manglende tiltak for å dempe fart.
- mange som kommer vestfra og skal opp til idrettens hus o.l.

Andre ting folk savner er **lavterskel møteplasser** slik som kaféer, som flere nevner.

"Jeg savner møtesteder inne/ ute hvor det er naturlig å treffe på naboer og slå av en prat"

Park og parkanlegg er noe som kommer opp:

"Vi har bare to små parkanlegg her i Molde. Molde bygger på at du kan anvende fjord og fjell og Moldemarka. Dette er ikke for alle."

Bedre tilrettelagt **badeplass ved sjøen** er også noe som kommer opp. Selv om det ikke er innenfor planområdet er det flere som nevner dette som en kvalitet. Det kommer fram at det er tilkomst til selve badeplassen som er vanskelig fordi man må krysse Julsundvegen som er trafikkert.

Andre ting kommer fram i illustrasjonen under.

4 Dette er mine tanker om dagens Lundavang.

Svarene antyder at **sykehusvirksomheten dominerer** plan-området. Selve bygget dominierer også folks oppfattelse av området.

Flere av deltakerne oppfatter **sykehusbygget som "stygt"**.

> *"Den store klossen av et sykehusbygg er ikke vakker,"*

> *"Får håpe sykehuset blir revet!"*

Noen mener på en annen side at landskapet "tåler" et så stort bygg.

Det bemerkes at flere av byggene bærer preg av **dårlig vedlikehold**, og at grunnen kanskje er at sykehuset i lang tid er planlagt flyttet eller ombygd.

Trafikksituasjonen kommer også fram i denne oppgaven. Flere farlige og uoversiktlige steder nevnes og noen mener det er dårlig tilrettelegging for gående og syklende. Dagpendling og besøk på sykehusområdet, samt trafikk fra Julsundvegen og opp forbi sykehusområdet fremgår som hovedårsakene til at det er mye trafikk. Det omtales ellers som et **stille område.**

Det kommer fram hos flere at området er en **grønn og luftig lunge** i byen, og at de setter pris på store grøntområder, og ikke minst skogen som flere ønsker at tas vare på.

Kiosken på sykehuset og **apoteket** er det flere som bruker og setter pris på.

Det påpekes at det er **lite helhetsplan** for området, at det bare "blir til". **Fortettingsprosjekter** tar areal og har lav kvalitet.

Noen sier at hun har hørt folk kalle Stuevollen for **"litt ghetto"**.

miro

5 Dette liker jeg/liker jeg ikke med Lundavang.

En todelt oppgave. På "ikke liker" gjentas **trafikk og sikkerhet** som et stort problem. Og at det er mye trafikk og bilparkering.

Flere peker på at det er **få lavterskel møteplasser**.

Mangel på vedlikehold av både skogen og bygninger er det flere som nevner. Det er bratt, som er utfordrende for rullestol. Stuevollen omtales som et sted med **"tegn til forslumming"**. Dårlig vedlikehold av bygninger og mye søppel. Mye korttidsleie.

Det folk sier de liker med området er **beliggenheten**: nært marka og skogen, nært sentrum, nært sjøen, nært idrett og fritidsaktiviteter, skole, butikker og apotek.

Folk omtaler området som **grønt**, et fint område å gå i. De **gamle trærne** nevnes som en kvalitet.

"Utsikt" og "**luftig"** er uttrykk som det som nevner.

6 Dette er et tema jeg er opptatt av i nabolaget mitt.

Trafikk og sikkerhet/trygghet kommer igjen opp som tema.

> *"Jeg er opptatt av at dette området er et sted familier kan bosette seg og at det er et trygt sted for barn å leke." – ungdom, 15 år.*

Mange snakker ellers om det med **sosioøkonomisk mangfold**, **inkludering** og **integrering** som temaer som er viktige for dem. At man må bygge **boliger for alle**.

Arkitektur kommer opp blant flere, blant annet at man skal være **bevisst landskapet og bebyggelsen som finnes fra før**, slik at det blir en helhet.

> *"Jeg er opptatt av at området må puste, at ikke alt kommer oppå hverandre."*

Ellers er **utsikt og siktlinjer** viktig for deltakerne, **parker og grøntområder**, helhetlig plan, **tilrettelegging** for rullestol og et godt buss og **kollektivtilbud.**

7 Slik vil jeg bo: "Mitt drømmenabolag".

Siste oppgaven handlet om hvordan deltakernes "drømmenabolag" vil kunne være. Her gjentas temaet **"inkluderende nabolag"**:

- et område hvor ulike folk kan bo
- rimelige og dyre boliger blandet
- små leiligheter for studenter og unge folk
- kombinasjonshus/ generasjonsboliger.
- mangfold i folk – kulturell bakgrunn, tro- og livssyn o.l.

> *"Jeg ønsker meg et nabolag der de som bor tar godt i mot nye folk, samtidig som de som flytter inn tar aktiv del i nabolaget."*

Folk ønsker også god **tilrettelegging for gange og sykkel**, til fordel for bilen. At det skal være et tydelig skille mellom myke og harde trafikanter.

Ellers kommer **miljø og klima** opp blant flere, de ønsker seg sedumtak, dyrking og gjenbruksmaterialer. Samt å ta vare på skogen og dyrelivet. Naturlige omgivelser med minst mulig fotavtrykk.

Flere ønsker seg godt med **friareal** og park, **aktivitetsmuligheter** for både barn og voksne. **Lavterskel møteplasser** går igjen.

Et område med en **tydelig regulering** som etterfølges av kommunen.

Ellers fremgår svarene under:

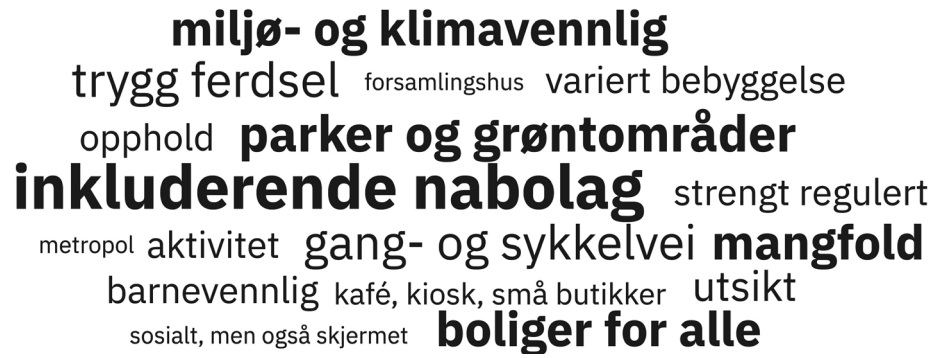

Dagens situasjon

Trafikksituasjonen oppleves utrygg
- Stedvis smale veier med mye trafikk
- Uoversiktlig: høye hekker/gjengrodd
- "Det er dårlig skilting og manglende tiltak for å dempe fart."
- Dagpendling og besøk på sykehusområdet, samt trafikk fra Julsundvegen fremgår som hovedårsakene til at det er mye trafikk.
- Dårlig tilrettelegging for gående/syklende.

Beliggenheten er en stor kvalitet
- Lundavang er nært "alt" – marka, sjøen, sentrum, skole og barnehage, fritidsaktiviteter, dagligvare.
- Flott utsikt

Grøntområdene er viktig for folk
- Skogen har kvaliteter, selv om ikke så mange bruker den aktivt.
- "Luftig og grønt som gir liv for hele byen"

Sykehusdriften setter preg på området
- Mye trafikk inn/ut
- Dominerende sykehusbygg
- De fleste arealer er satt av til sykehusdriften
- Ikke naturlig å ta i bruk områdene til andre ting

Mangel på vedlikehold
- Folk liker ikke hvordan sykehusbygget ser ut.
- Tegn til forslumming på Stuevollen.

Kiosken og apoteket settes pris på av flere
- Kiosken er et stikk-innom sted og et mål for f.eks. en tur.

Naboskapet er godt, men ikke veldig sosialt
- Mange bekjentskaper og relasjoner på kryss og tvers, spesielt blant de som har bodd en stund og/eller vokst opp i området.
- Flere savner lavterskel møteplasser og steder hvor man kan møte på naboer og slå av en prat.
- Alle har private hager.
- Noen opplever at det er vanskelig å bli kjent med nye folk.

Lite/ingen helhetsplan – fortettingen oppleves negativ
- Området rundt Lundavang oppleves som "glemt". Bygninger forfaller. Infrastruktur for mobilitet er utdatert.
- Fortetting tar lys og areal fra blant annet lek, og har lav estetisk kvalitet
- Mye dispensasjoner bidrar til dårlig kvalitet og manglende helhet.

Fremtid

Inkludering og mangfold i beboere
- Variert befolkning: bakgrunn, religion
- Ulike mennesketyper
- At nabolaget ønsker nye velkommen, samtidig som de nye tar aktiv del i nabolaget

Mangfold i boliger og arkitektur
- Både dyrt og rimelig
- Noe for unge, førstegangskjøpere, studenter
- Variert bebyggelse: ta videre småhusbebyggelsen inn i det nye
- Unngå kun kontorbygg som kan føre til døde områder på kveldstid

Lavterskel møteplasser og smånæring er ønskelig
- Kafé er et gjennomgående ønske, men også andre
- Aktiviteter for store og små: Tenke flerbruk, f.eks. ved å se lekeplasser og møtested for voksne i sammenheng.
- Blanding mellom sosialt og mulighet for å trekke seg tilbake.

Trafikksikkerhet
- Tilrettelegging for myke trafikkanter – gående/syklende
- Trygghet for barn må ha høy prioritet

Miljø og klimavennlig
- Gjenbruksmaterialer
- Sedumtak
- Dyrking
- Ta vare på dyrelivet i skogen
- Mindre trafikk, tilrettelegging for bærekraftig mobilitet.
- Mer bussavganger

Blågrønt område
- Mange ønsker å videreføre Lundavangs kvaliteter som grøntområde, bevare det, og styrke forbindelse til sjøen.
- Park er savnet i Molde, og Lundavang kan tilføre dette
- Utbedre elva

Regulering
- Ha en helhetlig plan for området
- Vær streng på reguleringen som er vedtatt, ikke gi dispensasjoner

15. september 2022

Fokusgruppemøte naboer

Bakgrunn
Oppsummering i kart
Dagens situasjon
Fremtid og Annet

Bakgrunn

Mål
Mål for møtet var å hente inn ulike perspektiver på nabolaget i dag. For eksempel naboenes oppfatning av planområdet og tilgrensende nabolag som helhet, hvordan området brukes i dag, og hva som er positivt og negativt. Verktøyet er en del av kartlegging til sosiokulturell stedsanalyse.

Om metoden
Fokusgruppeintervju er en metode for å samtale med flere samtidig om ulike temaer. Det ble valgt for å kunne få snakket med flere i nabolaget samtidig, og slik at de kunne diskutere seg i mellom. Et slikt møte er ofte en god måte å ha dialog med voksne generasjoner.

Deltakere og rekruttering
Growlab og AN:NA design var ansvarlige for rekruttering. Rekruttering ble gjort parallelt med rekruttering til Nabolagsdagbok, som også henvendte seg til nabolaget.

Resultatet av rekrutteringen og prioritering i dialog med kommunen ble at vi inviterte personer med ulike verv i området: velforeninger, borettslag, barnehagestyrer og representant for FAU. I tillegg ble det invitert naboer som representerte ulike aspekter ved befolkningen og som hadde geografisk spredning. Totalt 8 deltakere fra nabolaget.

Struktur
Møtet ble avholdt på Lillekollen barnehage sine midlertidige lokaler i gamle sykepleierskolen.

Growlab og AN:NA Design hadde rolle som ordstyrer og referent. Tre representanter fra prosjektgruppa i kommunen deltok, som innledet møtet og svarte på spørsmål underveis.

Deltakerne fikk først presentere seg, før de holdt hvert sitt korte innlegg med sine syn. Deretter ble diskusjon styrt ut ifra en forberedt intervjuguide. Underveis ble det tegnet i et fysisk kart over området.

Oppsummering
Oppsummeringen har bestått i å gjennomgå referat og opptak fra møtet og strukturere ulike nøkkelpoeng i form av stikkord.

Registreringer i kart er digitalisert og supplert med poenger fra diskusjonen som relaterer seg til konkrete steder.

Kart Fokusgruppemøte

Dagens situasjon, positivt

Beliggenhet
- Forbindelsen opp til marka og ned til sjøen
- Sentralt, kort vei til mange viktige funksjoner
- Samtidig stille og fredelig.
- Solnedgangen mot Otrøya: et fantastisk lys.

Tilbud
- Kiosken
- Nærbutikker: Rema1000 i Lillevika, Coop Mega Bekkevoll
- Apotek
- Plantasjen
- Fotballbane
- Barnehager, barneskole, ungdomsskole

Rekreasjon og natur
- Helikopterskogen brukes av barnehagen, nesten hver dag,
- «Jeg visste heller ikke at det gikk an å bruke den før ungene mine fortalte at de hadde vært på tur der.»
- En forteller han har sovet i skogen.
- Høstmarksberga har en stor kvalitet. Noen mener Høstmarksberga burde være med i planområdet.
- Naturmangfold: rådyr i området.
- Aker på nedsida av sykehuset
- Plukker blomster med dattera mi på veg hjem

Arkitektur/landskap
- «Det er luft, det er småhusbebyggelse. Blokker er lave.»
- Ønsker at landskapet skal «spille førstefiolin»
- Området er vakkert – grønt.
- «Sykehuset: jeg liker litt det grønne, er liksom litt kult.»

Sosiale forhold
- «Barnehagen muntrer opp»
- «Det har vært en kjempefin plass å vokse opp for barna mine.»
- «En fin plass å bo.»
- Barnevennlig område

Mobilitet
- Går gjennom på vei til butikken

Dagens situasjon, negativt.

Trafikk og ferdsel
- Mye utrygg ferdsel, spesielt for barn som går til skolen.
- Konflikt mellom skolevei og trafikk inn/ut av sykehuset.
- Skoleveg går gjennom private hager og veger
- Glomstuveien: utrygg, folk kjører fort, mørkt. Folk vil ikke sende barna sine der.
- Vanskelig å finne trygg rute fra Bjørset og opp til Sellanrå.
- Flere kryss (markert i kart) er utrygge.
- Sagvegen er smal og bratt. Noen biler kommer fort. Veien har ikke autovern ut mot elva.
- Lillevikvegen: «taxi-snarveg» i dag, passe på så den ikke blir en gjennomfartsåre
- Er lite gangfelt over Julsundvegen.
- Glomstuvegen er en hovedveg gjennom området, men burde ikke fungere som det.
- Mangler fortau.

Annen mobilitet
- Bussen går sjelden, kun 9-17 på hverdager

Sosiale forhold
- «Fra skolen sin side vises det en sørgelig mangel på møteplasser. De henger uten å ha noe å gjøre, de gjør hærverk.»
- «Alle har hver sin hage her, det er ingen kultur for å henge»

Elva
- Flomfare
- Mye søppel, folk hiver mye rart i elva

Arkitektur og landskap
- Fortetting: "høye firkanta grå klosser som popper opp overalt." Stjeler areal fra andre ting.
- Trærne i sykehusskogen hindrer utsikt ned mot fjorden
- "Sykepleierskolen er et stygt bygg».
- Skogen er mørk, uten en grunn til å gå inn. Det er fin utsikt utover.
- Sykehuset er ikke vakkert
- Rotter ved/på Sykepleierskolen.

Byråkrati
- Har vært mange innspill på Sagvegen og på andre trafikkrelaterte ting tidligere, men kommunen har ikke respondert og/eller fulgt opp. Dårlig kommunikasjon.
- Kommunen klipper ikke en plen som de eier, naboene gjør det
- Noen har inntrykk av at kommunen skal lage fortau på flere av veiene, men at det ikke skjer noe.

Fremtid

Helhet
- Romsdalstun (spille på Møretun, gammelt tun)

Rekreasjon og grønt
- «Jeg støtter en form for friområde, at det blir et slags statement. At det SKAL være et friområde.»
- Molde trenger en park
- Skogen må tas vare på
- Kan tilrettelegges bedre, ikke bare dyretråkk: utsiktspunkt, gapahuk
- Åpne opp rundt elva: man trenger miljøtrivselen i vannet som fosser avgårde
- Det må legges tilrette for bruk, ikke bare være grønt.
- Et sted man kan gå og ta en søndagstur
- «Det kan være et fint sted å henge for unge og studenter.»

Aktivitet og tilbud
- ballbinger
- lekeplasser
- «Ikke tenke bare lekeplass, men en park som vi kan ha for alle.»
- Gapahuk for ungene på dagtid, til andre ting på kvelden.
- Bydelskafé
- Tenne bål ute
- Frisør, sånne basic ting.
- En plass å feire barnebursdager
- Grendahus
- Hjemmekontorbygg
- Bydelsfestival
- Service senter for alle, kan bruke Sykepleierskolen

Natur
- Naturmangfold: må med
- Trær er positivt

Mobilitet
- Gode, helhetlige sykkeltraseer
- Glomstuvegen burde ikke fungere som hovedveg gjennom området.
- «Vegsystemet må reguleres.»
- Stenge Sagvegen for biltrafikk.
- «Det er bærekraftig å gå, da må man legge til rette for det».
- Finne ut hvor folk ønsker å gå, og legge til rette for gange der.
- "Litt lys så det er trivelig å gå i parken eller skogen. DA kan alle gå der og føle seg trygge.»
- «Det må være mulig å ta en snarveg».
- Parkeringsanlegg under bakken

Sosiale forhold
- Ta vare og bygge videre på barnevennligheten
- «Det er kjempeviktig at vi tenker forskjellige typer boliger slik at det blir et mangfold i beboere.»
- Burde ikke bli en bydel bare for gamle folk.

Arkitektur og landskap
- «Det å lage noen koselige hus rundt sykehusbygget blir svært vanskelig. Hvis dere vil prøve gleder jeg meg til å se forslaget, men det tror jeg ikke Pir2 klarer.»
- Rive sykehusbygget
- Kan tenke alternativ bruk av Sykepleierskolen.
- «Vi er spent på det med etasjehøyder. Her kommer landskapet inn, men det kan arkitektene alt om. Vi forventer å se at kompetansen blir satt ut i livet.»
- Ikke begynn med høghus.
- Stilles krav til det som bygges, at det blir god arkitektur.
- Det kommer krav om tett bebyggelse, det blir ingen park, men så mye grønt som mulig.

Annet

Planprosess
- Positiv til medvirkning, at innspill blir tatt med inn i de byråkratiske prosessene
- «Det er beroligende at det er en så stor prosess, at man skal tenke sammen. Vi var nervøse for hva som skulle skje på området da vi bodde tett på».
- Kommunen må ligge «foran» med planleggingen.
- Skolen er ikke dimensjonert for mange nye boliger. Flytting av skolegrenser og sånn er vanskelig.
- Utvide planområdet ned til sjøen, til Høstmarksberga
- Tenke på ferdselsårer utover planområdet – hvordan løse/ planlegge dette?
- "Det blir så dyre leiligheter at ikke hvem som helst kan bo der. Det blir ikke mangfdold.»
- « Skrekken er at utbyggerne tenker først og fremst på det som skal bygges for de som skal bo der, og driter i de rundt.»

Historie
- Småsundskogen var «krigssone».
- «Det var krigsmark mellom Trastaliveien, Lillevikgjengen. Røverhytter, krigsskueplass.»
- «Det gikk en kommunegrense som skilte oss skolemessig».
- «Jeg var henrykt da sykehuset ble bygd. Det var et rent og fint bygg da det kom. Nå er det utslitt og ødelagt.»
- Området som 300årig sykehusby.
- Sykepleierskolen: «Det hadde masse kvaliteter før forfallet, før Molde kommune kjøpte det. Forfallet som galopperer med MK som eier. Før var det mye fine detaljer her, arkitekttegna. Døra var dritfin.»
- «Fylkesmannen bodde rett borti her. Rett ved parkeringsplassen til sykehuset. Nydelig villa. Ei perle som gikk fløyten. Det hadde vært en stor berikelse i dag.»

4. november 2022

Barnehagevandring

Bakgrunn
Oppsummering i kart
Oppsummering

Bakgrunn

Mål
Målet var å snakke med barna og observere hvordan de brukte skogen.

Om metoden
Å snakke med- og observere barna mens de bruker området gir oss et rikt bilode av hvordan de bruker skogen, og verdien dette har for barna i hverdagen.

Deltakere
11 barn i alderen 4-5 år deltok, sammen med tre barnehageansatte. Growlab, AN:NA Design og en representant fra Molde kommune stod for intervju med barn og ansatte i barnehagen for å få et så bredt bilde som mulig.

Struktur
Vi møtte barn og ansatte i de midlertidige lokalene barnehagen har i den gamle sykepleierskolen.

Vi snakket med både barn og voksne mens de kledde på seg, og gikk så i samlet flokk fra barnehagen til Helikopterskogen. Slik fikk vi observert hvordan de kom seg til skogen og hva de var opptatt med mens de var inne i selve skogen

Oppsummering
Oppsummeringen har bestått i å gjennomgå notater fra alle vi som deltok. Vi har strukturert ulike nøkkelpoeng og lagt inn disse på

k

Kart barnehagevandring

En ”naturlig” leikeplass med et stort tre som var falt ned i en grop. Gropen hadde ”naturlig” sklie

Midlertidlig Barnehage

”Veldig opptatt av skogen beholdes som grøntområde. Vi bruker den ukentlig. Helikopterskogen kaller vi den.” Den kalles også Sjukehusskogen. Men heter egentlig Småsundskogen historisk.

”At skogen er så nærme betyr at vi kan ta med de minste barna også. Trenger de bleieskift er det fort gjort å gå tilbake til barnehagen.”

”Vi kan bruke skogen selv om vi har lav bemanning, fordi den er så nærme.”

Vi fant blåbær, tyttebær, piggsopp og kantarell.

Vi hørte og så hakkespett

Barnehage under oppussing. Farlig vei herfra til Helikopterskogen som er mye brukt

Positivt

Utrygt/negativt

Barnehagens vei til skogen

Snarvei/turvei

Kartet viser området til selve skogen, barnehage under ombygging, og den midlertidige barnehagen

Fra barna

Barnehagebarna kaller skogen for Helikopterskogen.

Barna leiker med det de finner. De lager mat av bark, bær og blomster. De bruker alt de finner av brukne greiner ol som rekvisitter i sine leiker og rollespill.

En dump blir en naturlig sklie.

Et tre blir et klatrestativ.

Steiner blir til "fjell".

Å klatre er gøy
Sklie er gøy

Ungene finner dyr og planter, bl.a snegler. De plukker blåbær, tyttebær og sopp. Og så bor det en katt i skogen som de kjenner godt til. Ungene lærer eventyr i barnehagen også spiller de det ut i skogen. De har nytt eventyr hver måned. Denne måneden lærer de om Bukkene bruse.

«Du må si Tripp, trapp, eller så veit i ikkje at du e på vei over brua»

De sufflerer hverandre, og tar replikker for de som ikke kan teksten

Skogen blir naturens tivoli:
De klatrer og sklir.

Ungene leker gjemsel, de gjemmer seg mellom trærne og bak steiner

De lager ting av det de finner. Bakken er omgjort til sjokolade, de lager ringer, spikker og plukker bær og finner gjøksyre.

De leker de er i Ole-Brumm skogen

Midt inne i skogen er det et stort tre som er hogd ned, og det fungerer som klatrestativ

Alle disse bevegelsen er fint for utvikling av motorikken

«Du må si Tripp, trapp, eller så veit i ikkje at du e på vei over brua»

Skogens tivoli

Jeg fant, jeg fant:-)

Steiner blir som fjell man kan klatre opp

Fra ansatte

På vei gjennom skogen forteller ansatte at skogstier er fint underlag å gå på. Ulendt terreng er bra for både utvikling, språk og mestring.

De mener skogen er med på å stimulere kreativiteten deres, og de merker synlig progresjon når de er i skogen. Barnehagen er ute hele dagen eller halve dagen.

Sitater fra ansatte:

"Med en skog så lett tilgjengelig er det lettere for oss å ta spontanturer. Vi trenger heller ikke så mange ansatte"

"At skogen er så nærme betyr at vi kan ta med de minste barna også. Trenger de bleieskift er det fort gjort å gå tilbake til barnehagen."

«Vi bruker denne skogen, og området til Cecilienfryd barnehage."

"Sagveien er en stor hindring for oss. Den er livsfarlig"

Fra samtale med en ansatt som forteller om opplevelser fra den gamle barnehagen som ligger midt i et kryss nedenfor bratte Sagveien: **"Vi har sittet og sett ut og tenker at "ånei, nå kommer lastebilen rett inn i veggen"."**

En barnehageansatt forteller at da hun hadde små barn selv, gikk de ofte innom skogen på vei hjem fra barnehagen. Hun har aldri funnet hundebæsj i skogen.

Fra andre

Det er flere enn barnehagebarn som bruker skogen mens vi er der. Blant annet kom det en hundeier innom for å lufte hunden sin. Personen bodde ikke i nærområdet. Kona var innlagt på sykehuset, så skogen fungerte som et rekreasjonsområde mens han var på besøk.

På sitt korte besøk fikk han oppleve å både se og høre en hakkespett. Det syns han var en flott opplevelse.

22. september 2022

Interessentworkshop

Bakgrunn
Oppsummering alle grupper
SWOT oppsummert
Dagens situasjon oppsummert
Moldes behov oppsummert

Bakgrunn

Mål
Målet med workshopen var totdelt:

Innhente informasjon til sosiokulturell stedsanalyse

Informere om Lundavang-prosjektet og engasjere deltakerne i områdereguleringsarbeidet

Om metoden
I en sosiokulturell stedsanalyse er man ute etter å forstå hvordan folk oppfatter et sted, hvordan det brukes og hvilke interesser ulike virksomheter, grupper og personer har i utviklingen. Derfor ble det invitert til en workshop som inviterte et bredt lag av interessenter for å få fram ulike perspektiver og for å sette i gang diskusjoner på tvers av disse.

Struktur
Oppgave 1 bestod i å kartlegge hvilke kvaliteter de ulike deltakerne så i området, og identifisere likheter og eventuelle ulikheter/ konflikter.

Oppgave 2 handlet om å se på Lundavang i et by-perspektiv og si noe om hva Moldes behov er i dag. Et kart hvor ulike fokusområder i byen var markert var grunnlaget for diskusjonen.

Oppgave 3 handlet om å oppsummere disksjonen i gruppearbeidet og identifisere styrker, svakheter, muligheter og trusler (SWOT). Dette er et vanlig analyse-verktøy i en sosiokulturell stedsanalyse.

Workshopen ble innledet av ordfører Torgeir Dahl. Björn Gregull holdt et innlegg om Områdereguleringsprosjektet. Betsey-Marie Eskeland fra Pir II Arkitekter holdt to innlegg om deres pågående stedsanalyse og sykehushistorien.

Gruppearbeidet ble gjennomført med en og en oppgave, før bordvertene presenterte en oppsummering fra hvert bord.

Deltakere og rekruttering
Workshopen hadde totalt 55 deltakere. Deltakerne var velforeninger og borettslag i nabolaget, politikere fra Hovedutvalget for teknisk, plan, næring og miljø, Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Møre og Romsdal Fylkeskommune, Høgskolen i Molde, Eldrerådet, Ungdomsrådet, ulike profesjonelle grunneiere, ideelle organisasjoner og frivillighet, samt ansatte fra ulike avdelinger i Molde kommunes administrasjon. I tillegg deltakere fra næringslivet. Disse var rekruttert gjennom Molde Næringsforum. Medlemmer av prosjektgruppa til Områderegulering Lundavang og Pir II arkitekter hadde roller som bordverter. Growlab og AN:NA Design var fasilitatorer.

Molde kommune hadde ansvar for å rekruttere deltakere til workshopen.

Oppsummering
Innspillene er oppsummert fra hver gruppe, notert fra presentasjonen i workshopen. Alle postits fra gruppene er gjennomgått i ettertid og etterfylt poenger som ikke ble sagt i presentasjonen. Alt er samlet i en SWOT-analyse til slutt.

Bilde fra workshopen. Foto: Mads Pålsrud.

Start

Workshop om Lundavang

Velkommen til gruppearbeid.

I denne workshopen skal dere jobbe sammen om tre ulike oppgaver om Lundavang og om Molde by.

Vi ser fram til å høre deres perspektiver.

Om gruppa

Skriv inn hvem som er på gruppa.

Navn | Organisasjon

---

1 Oppgave 1: Like og ulike interesser

A) Hver for dere, tenk på spørsmålene:

- **Hvilke kvaliteter ser du i dette området i dag?** Eksempler: Arkitekturen, utsikt, grøtområdene.
- **Hvordan er dette området interessant for deg og/eller din organisasjon/bedrift?** Eksempler: "Jeg vil bygge boliger." "Jeg vil ta vare på naturen"

Skriv stikkord på Post-its

B) Presenter på rundgang. Diskuter deretter i gruppa:

- Hva har dere svart som er felles?
- Hva er eventuelle uenigheter/konflikter mellom dere?

En tar ansvar for å plassere post-its i skjema til høyre.

Felles interesser

Plasser post-its her

Ulike interesser/konflikter

Plasser post-its her

2 Oppgave 2: Moldes behov

A) Hver for dere:

- Hva er Moldes behov i dag?

Noter ulike funksjoner på post-its.

B) Presenter på rundgang. Diskuter i gruppe og plasser funksjonene på kartet til høyre.

Hva kan Lundavang dekke?
Hva må være andre steder?

En tar ansvar for å plassere post-its på kartet.

3 Oppgave 3: SWOT-analyse

A) Hver for dere: Tenk tilbake på diskusjonene i denne workshopen i workshopen. **Hvilke styrker, svakheter, muligheter og utfordringer ser dere?**

Noter stikkord på post-its.

B) Presenter på rundgang.

En tar ansvar for å plassere post-its i skjema til høyre.

STYRKER	SVAKHETER
Eks: nært fjorden og marka, utsikt	Eks: dårlig forbindelse til sentrum, kollektivtilbud
MULIGHETER	**UTFORDRINGER**
Eks: ny høgskole, nye boliger for eldre, en bærekraftig bydel	Eks: bil vs. barn, må ikke konkurrere med sentrum.

Takk for din tid og for dine meninger.
Følg med på
www.molde.kommune.no/Lundavang

Faksimile: oppgavearket brukt i workshopen.

Gruppe 1 – 6 deltakere

Oppsummering

Felles:
- Sentral beliggenhet man kan bruke til noe
- De grønne kvalitetene har en stor verdi, noen er klima/miljø, noen er forbindelser, trivsel, lekeplasser. Gruppa ser mange muligheter for samme område.
- Noen sier arkitekturen er fin, men andre mener den bør rives. Ulike verdier og vurderinger.
- Ulike boformer, nye former å bo på. Fokus på folk med «vanlig økonomi». Prøve nye modeller, nye ting.
- Møteplasser. Seniorer, men også andre.
- Desentralisering: ikke alt må være i sentrum.

Styrker:
- Beliggenhet, nok areal tilgjengelig til å få ting til.

Svakheter:
- Kommunen eier ikke, hvordan skal vi få ting til?

Utfordring:
- litt samme som over. Klasseforskjeller – hvem har råd til boliger? Hva slags areal har vi til andre formål? Hvis alt skal være boliger og grønt.

Muligheter:
- kan sikre et langsiktig syn på utviklingen

Oppgave 1: Like og ulike interesser

Felles interesser/kvaliteter
- Sentral beliggenhet
- Grønne kvaliteter: sykehusskogen. Viktig med grønne lunger
- Nok plass til ulik bruk
- Vil bygge boliger og andre ting
- Statsforvalteren ønsker å være tidlig involvert for å bidra til en god planprosess
- Nødvendig med fortetting
- Næring + co-working
- Eldrebølgen
- Beliggenhet: Nært fjord og fjell, nært høgskolen, nært sentrum
- Arkitekturen

Konflikter:
- Fortetting vs. åpent
- Gjenbruk vs. riving: klimavennlig å beholde, er det giftig bygningsmasse?

Oppgave 2: Moldes behov

- Sammenhengende grøntstrukturer
- Solenergi
- Bofellesskap for eldre
- Boliger – ulike former: eldre, sosiale boformer, deling og fellesløsninger, rusbrukere: kan bo trygt, funksjonshemmede,
- Desentrale møteplasser
- Fornying av boligmassen
- Parseller
- Flere parker
- Lekearealer for barn og unge

Andre behov:
- Gågate i sentrum

Gruppe 2 – 6 deltakere

Oppsummering

Styrker:
- Fantastisk område med grønne og blå strukturer
- Mange tilbud
- Nært marka og sjøen

Svakheter:
- Det er tilrettelagt for bilkjøring, lite gang og sykkel. Ikke godt nok forbundet med sentrum.
- Topografiske utfordringer.
- Kollektivtilbud.
- Man kan risikere å ødelegge noe som er etablert der.
- Området har et potensiale for å bli et beste praksis-område.

Muligheter:
- Blanke ark.
- Man kan nå skape noe med gjennomgående god kvalitet.
- Park
- Skape gode boområder. Skolevei, få ned bilbruk
- Akebakke, skibakke, lek.
- Topografi: bratt – glatt på vinteren.

Ufordringer:
- Arealutnyttelse
- Betong, gjenbruk.
- Mange vil ha mye.
- Økonomi, kapital, dette vil koste.

Oppgave 1: Like og ulike interesser

Felles interesser/kvaliteter
- Grønt og blått
- Nærhet til sentrum
- Korte avstander: 10 min byen
- Møteplasser, lek, akebakker
- Bilfri transport i Bjørnstjerne Bjørnsons veg
- Skole/barnehage i nærheten
- Utsikt, høyde, variert topografi
- Boligutvikling: godt sted å bo
- Innovativ bydelsutvikling
- Fortetting: mye ubebygd areal

Konflikter:
- Arealutnyttelse
- Betong

Oppgave 2: Moldes behov

- Gondolbane
- Fartsfylt aktivitet i nedoverbakke
- Nabolagspub
- Sentrumsnære boliger
- Student-kultur/samfunnshus. Utested for ynger/studenter
- Arbeidsplasser
- Boliger for eldre og studenter
- Snarveger for gående og syklende
- Trygge skoleveger
- Mathall
- Skøytehall
- Flerbrukshall med ishall
- Restaurant for barnefamilier

Gruppe 3 – 7 deltakere

Oppsummering

Felles:
- Enighet om hva som er styrker.
- Handler mye om kvalitetene: Det grønne, nærhet til sjø og fjell.

Svakheter:
- trafikk, ferdselsåre, lite tilrettelagt, smalt, vanskelig framkommelig

Muligheter:
- det er bare muligheter.
- Hvordan lage gode boområder
- Hvordan man kan gjør noe for andre typer næringsliv enn man har i dag.

Utfordringer:
- Hvem har kapital til å realisere dette?

Oppgave 1: Like og ulike interesser

Felles interesser/kvaliteter
- Småbypreg
- Utsikt, grøntarealer
- Beliggenhet: sentrum, marka, sjøen, bhg, skole
- Ideelt som friområde/ grøntområde
- Ta vare på elv og helikopterskogen (flere nevner ta vare på)
- Boliger
- Ønsker å bidra i bygging av bolig og næring

Konflikter:
- Bevare vs. utvikle
- Tid vs. kompleksitet (pga plangrense)
- Hvem vil man utvikle for?
- Trafikk: kan bli konflikt
- Hvem har kapital til å realisere det man ønsker seg?

Oppgave 2: Moldes behov

- Trenger betydelig større høgskole/universitet
- Sykle gjennom sentrum
- Billige boliger for nyutdannede
- Boligområde med fokus på barnefamilier
- Bofellesskap
- Seniorsenter
- Tur og trening – ishall
- Forbildeprosjekt: grønt, fellesareal, gjenbruk, deling
- Forbinde høgskolen til byen

Andre behov:
- Variert arbeidsliv
- Utvide lysløypenett
- Innendørs løpebane
- Fagskole
- Gågate

Gruppe 4 – 7 deltakere

Oppsummering

- Potensiale til å supplere dagens idrettsanlegg: mangler områder for idrettsanlegg og uformelle møteplasser for alle

Utfordring/trussel:
- Skaper masse forventninger rundt hva området kan bli. En planprosess har mange formaliteter. Statlige og lokale hensyn, utbyggere/kapitalen, skal være økonomisk, sosialt og økologisk bærekraftig. Det kan fort bli en helt vanlig områdeplan. Viktig at dette er nevnt. Forventningene gir et enormt ansvar når planen skal lages.

Oppgave 1: Like og ulike interesser

Felles interesser/kvaliteter
- Grøntareal
- Grøntdrag: elva skaper forbindelser mellom marka og sjøen
- Miljøvennlig, arealvennlig transport
- Beliggenhet: sentralt/bynært, nært marka og sjøen, nært infrastruktur
- Utsikt
- Luftig
- Friareal
- Framtidas energi: solceller, andre

Konflikter:
- Inspirerende visjon vs. gamle vaner og tradisjonell tenkning
- Økonomi vs bærekraft
- Adkomst inn/ut
- Nytt område vs. sentrum: Ikke utarme/konkurrere med sentrum
- Bevaring bygg vs. nybygg
- Tidsperspektiv/bærekraft
- Grøntarealer/friarealer vs. utbygging
- Utfordrende med endring
- Nåtid vs. fremtidens behov

Oppgave 2: Moldes behov

- Område for alle: uteområde og boliger
- Kontorer
- Samlingspunkt
- Innendørs organisert aktivitet
- Komplimenterende idrettsaktivitet
- Kunstnersted/kreativt fristed
- Boliger: trivelige bofellesskap med det sosiale i fokus, passer for ulike grupper slik som studenter, ungdommer, delingsboliger
- Sykkelveger
- Flere mindre nabolag innenfor området
- Høgskolen nærmere sentrum
- Studenthus

Gruppe 5 – 7 deltakere

Oppsummering

- Boliger: behov for alle. De med spesielle behov. Barnefamilier, studenter. Alt var nevnt. Enighet om at det skal være plass for alle.
- Byen utvider seg østover og det største pressområdet blir østover, hvor det blir behov for nye boliger.
- Utbyggingsavtaler: kommunens rolle: avtaler og grunneier. Hvor mye kan kommunen bestemme? Hva er handlingsrommet?
- Grøntområde: ny grønnkorridor langs Bjørsetelva.
- Behov for å utvide planområdet helt ned til sjøen og strandområdene.
- Kom inn på det med at hvis det skal bygges samtidig kan det bli en ghetto»/ensartet område som ikke er så spennende. Det er en utfordring.
- Stikk-ut postkasse.

Oppgave 1: Like og ulike interesser

Felles interesser/kvaliteter
- Grøntområde/grønn lunge: mulighet for grønn korridor i bekken
- Bevare arkitekturen
- 2 akser: nord/sør – øst/vest
- Sentrumsnært/sentralt
- Utsikt
- Byutvikling: ikke ombygg

Konflikter:
- Transport vs. bilfritt/grønt
- Helhetlig plan
- Boliger for alle prisklasser vs. realisme i økonomi
- Eldreboliger: trenger både bil og parkering

Oppgave 2: Moldes behov

- Tilrettelegging for sykkel og trafikksikkerhet for myke trafikanter: fortau.
- Kontakt med sjøen
- Bolig: Ungdom og familieboliger. Eldre. Mer variert boligtilbud. Boliger for ulike livsfaser
- Presset blir på Hjelset når sykehuset åpner
- Badeplass (planområdet bør utvides)

Gruppe 6 – 7 deltakere

Oppsummering

- Mange styrker: sosiale infrastruktur. Bygge videre på det. Tenke «Bydel».
- Mulighet for helsefunksjoner
- Ungdomstilbud.
- Eksisterende bygningsmasse: mulighet, men også utfordring
- At området er så stort er en utfordringer. Tenke etappevis utbygging.

Oppgave 1: Like og ulike interesser

Felles interesser/kvaliteter
- Transformasjon
- Boliger
- Prosess for læring
- Studentboliger: god lokasjon mellom høgskolen og sentrum
- Beliggenhet: kort vei til det meste
- Utsikt
- Nærsenter
- Kulturbygg
- Friluftsliv
- Ungdomsareal
- Kulturmine: arkitektur
- Bevaring av bygningsmasse
- Flere arbeidsplasser
- Flerbruk
- «helsehus»

- God sosial infrastruktur i dag
- Plass til både store og små boenheter
- Ishockeyhall
- Skøytehall

Konflikter:
- Ingen ulike interesser.

Oppgave 2: Moldes behov

- Frisbeepark
- Etablererboliger
- Bydelsutvikling på Lundavang
- Bærekraftssentrert
- Sykehjem / Eldretun / «De lave stegene i omsorgstrappa»
- Boliger. Ref: Meek borettslag
- Trampolineparker/lekeland

Gruppe 7 – 5 deltakere

Oppsummering

- Sentrum dras mot øst, denne utviklingen kan tappe sentrum. Lundavang kan være et av områdene igjen som kan styrke sentrum, Må være en magnet.
- Ambisjonene er store. Det er en beliggenhet som er altfor verdifull til å bli kun boliger.
- Høyskole ble diskutert.
- Utfordringer: hva skal det være? Kommunen må jobbe parallelt med ulike aktører. Timingen må få til en aktør som kan være det som får folk dit og deretter supplere.
- Ellers: grøntstruktur.
- Bygningsmassen er interessant. Ungdomskvartal.
- Det må være en urbanitet, noe som gjør at folk vil søke dit, bo der.
- Sikre variert bosetning, ikke bare 50-60-åringer. Man må senke prisene.
- Gode fellesområder, uteområder

Oppgave 1: Like og ulike interesser

Felles interesser:
- Bedre kommunikasjon med sykkel og gange
- Lomme mellom to sider av byen
- Legge til rette for at alle kan bruke området
- Boliger til alle livsfaser
- Kommersiell utvikling
- Beholde et folkerikt område i nærheten av byen,
- Urbant vekstområde

Kvaliteter:
- Berg med sjø/strandlinje
- Utsikt
- Insfrastruktur
- Verdiskapende område
- Naturskjønt område
- Interessant arkitektur
- Topografien veldig god. Kontakt med sjø

Konflikter:
- Ingen

Oppgave 2: Moldes behov

- Boliger: gode fellesområder, nyetablerte, rimelige boliger/ leiligheter.
- Park med vann, det regner hele tiden
- Parkformål for alle
- Areal for friluftsaktiviteter
- Høgskole nærmere sentrum
- Fylkeshuset som bærekraftssenter?
- Ungdomskvartal
- Skogspark med forskjellige aktiviteter: hundegård, møteplasser, petanque,
- Forbindelse til sjøen
- Lundavang blir en magnet som vil styrke sentrum
- For verdifull beliggenhet til kun å være boliger
- Trenger vekstmotorer: møreforskning

Gruppe 8 – 5 deltakere

Oppsummering

Styrker
- Varierende arbeidsliv, få et bedre samarbeid, bruke området til det.
- Beliggenhet: kort vei til alt.

Muligheter:
- Helt opp til oss selv, de er uendelige.
- Samkjøring med det grønne
- Inkluderende bomiljø.
- Helhetlig boutvikling, helhetlig arkitektur
- Bevare 50-tallets sykehus. Ligger fint til.

Svakheter:
- Skjev alderssammensetning.
- Tiltrekkingskraft mot ungdommen
- Trafikk

Utfordringer:
- Hvordan skal vi løse det grønne skiftet?
- Må ikke dra krafta fra sentrum hit.
- Hva kan man få til når bygningene er så gamle.
- Man ikke vet hvem som skal eie det.
- Ungdommene: trenger møteplasser, dette er viktig. Dette har vært gjennomgående. Mange som ikke bor i området har tilknytning til Bekkevoll.

Oppgave 1: Like og ulike interesser

Felles interesser/kvaliteter
- Utsikt
- Godt tilrettelagt for boliger. Ulike boløsninger/boformer for ulike grupper: unge/eldre/ omsorgsboliger/bofellesskap. Tilrettelegge for unge i boligmarkedet
- Beliggenhet: Kort vei til sjø og marka og sentrum + barnehage, skole, fritidsaktiviteter
- Bidra til å styrke sentrum
- Perfekt møteplass
- Muligheter for et nytt, bærekraftig prosjekt

Konflikter:
- Ingen ulike interesser.

Oppgave 2: Moldes behov

Behov på Lundavang:
- Varierte boliger
- Dagligvare
- Nabolagsmøteplass
- Skoler
- Barnehage
- Eldresenter
- Kompetansearbeidsplasser, med grønt fokus!

Andre behov:
- Møteplass for unge: enten sentrum eller nær Idrettens hus
- Kollektivtilbud/sykkelveier
- Sosiale møteplasser
- Overbygd areal

S – Styrker

- Engasjement, et viktig område og prosjekt for mange
- Nærhet til naturen – marka og sjøen
- Store grøntområder og skogsareal
- Bekkedraget Bjørsetelva
- Utsikt
- Sentralt, sentrumsnært: kan være en «motor» i seg selv.
- Nært sosial infrastruktur: idrett, barnehage, skoler, dagligvarebutikker
- «Ungdomssamfunnet» er nært
- Stort areal
- Åpent og luftig
- Småhusbebyggelse
- Variert arbeidsliv: offentlig og privat, noe man kan bygge videre på
- Interessant arkitektur og reguleringsgrep fra tidligere
- Tilgjengelighet

W – Svakeheter

- Eldre bebyggelse som er laget for noe veldig konkret og legger begrensninger på mulig bruk
- Hvordan ta i bruk restareal
- Man kan ødelegge noe som er etablert
- Dårlig veinett
- Stort fokus på bilkjøring i dag. To stk store veier gjennom området i dag
- Mangelfult utvikla gang- og sykkelveier. Sykling kan være vanskelig
- Skoleveger er ikke med i planavgrensning i dag
- Flere mennesker i området gjør at flere må transporteres inn/ut av området.
- Dårlig forbindelse til sentrum i dag

O – Muligheter

- Man kan få til både utvikling og bevaring: arkitektur og grøntarealer
- Blanke ark med store muligheter til å tenke nytt
- Kommunen som byutvikler
- Helhetlig planlegging
- Utbyggingsavtaler kan løse mye
- Bygge i flere etapper
- Bli et fyrtårn for framtids-utvikling av byen
- Boliger «for alle», med gode boområder. Bilfritt, energi, god arkitektur.
- Studentboliger.
- Rimelige boliger
- Etablerer-boliger/boliger for unge
- Sosiale møteplasser
- Både unge og gamle i samme område
- Barnevennlig bydel, med trygg skolevei
- Friluftsliv: ski-/ akebakke. Lek.
- Sykkeltilpassa bydel
- Få ned bilbruk
- Nye arbeidsplasser og nye næringsområder
- Transformasjon og ombruk av sykehuset
- Nye arbeidsplasser

T – Trusler

- Mye skal utvikles samtidig, potensielt mange aktører skal bygge på likt. I fremtiden har man kanskje behov for ytterligere bynære areal
- Ghettofisering
- Alle vil ha, alle får.
- Kapital til å realisere det man vil, blant annet håndtere eksisterende bygningsmasse
- Molde kommunes økonomi
- Kommunens rolle: kommunen eier ikke området, hva slags rolle skal de ta?
- Det blir for dyrt å bo her. Det er den «beste tomta i byen».
- Eldrebølgen
- Areal er solgt før planen er lagt. Usikkerhet rundt salg av resten, vil det skje før det er en plan?
- Ta vare på sentrum som møteplass/handel
- Interessekonflikter: utbyggere vs. eksisterende beboere, arealutnyttelse,
- Usikkerhet rundt hvem som skal inn i området
- Man trenger en «motor» som drar folk til området
- Flere ulike eiere
- Skolekapasitet i området med mange nye beboere
- Universell utforming

Dagens situasjon

Grønt, natur
- Grønne kvaliteter: sykehusskogen. Viktig med grønne lunger
- Grønt og blått
- Utsikt, grøntarealer
- Grøntdrag: elva skaper forbindelser mellom marka og sjøen
- Berg med sjø/strandlinje
- Naturskjønt område

Beliggenhet
- Sentral beliggenhet
- Sentrum, marka, sjøen, bhg, skole
- Nært høgskolen
- Korte avstander: 10 min byen
- Nært infrastruktur
- Nært fritidsaktiviteter

Arkitektur og landskap
- Utsikt, høyde, variert topografi
- Småbypreg
- Grøntareal
- Arkitekturen har kvaliteter
- Luftig
- Friareal
- 2 akser: nord/sør – øst/vest
- Transformasjon
- Topografien veldig god. Kontakt med sjø
- Interessant arkitektur

Sosiale forhold
- God sosial infrastruktur i dag
- Verdiskapende område

Moldes behov

Overordnet
- Forbildeprosjekt: grønt, fellesareal, gjenbruk, deling
- Områder for alle: boliger og uteområder
- Lundavang som en magnet som vil styrke sentrum
- Byen utvikler seg østover: presset blir på Hjelset når sykehuset åpner
- Trenger vekstmotorer: Møreforskning
- Fylkeshuset som bærekraftssenter

Bolig
- Boliger – ulike former: eldre, sosiale boformer, deling og fellesløsninger, rusbrukere: kan bo trygt, funksjonshemmede,
- Bofellesskap for eldre
- Fornying av boligmassen
- Varierte boliger
- trivelige bofellesskap med det sosiale i fokus, passer for ulike grupper slik som studenter, ungdommer, delingsboliger
- fokus på barnefamilier
- Bofellesskap
- Billige boliger for nyutdannede
- gode fellesområder, nyetablerte, rimelige boliger/leiligheter.
- Sentrumsnære boliger
- Ungdom og familieboliger. Eldre. Mer variert boligtilbud. Boliger for ulike livsfaser
- Boliger for eldre og studenter

Næring/arbeid
- Arbeidsplasser
- Kompetansearbeidsplasser, med grønt fokus!
- Kontorer
- Kunstnersted/kreativt fristed

Grøntarealer/friområder
- Park med vann, det regner hele tiden
- Parkformål for alle
- Areal for friluftsaktiviteter
- Flere parker
- Skogspark med forskjellige aktiviteter: hundegård, møteplasser, petanque.
- Badeplass (planområdet bør utvides)

Forbindelser og mobilitet
- Sammenhengende grøntstrukturer
- Forbinde høgskolen til byen
- Sykle gjennom sentrum
- Gågate i sentrum
- Sykkelveger
- Snarveger for gående og syklende
- Trygge skoleveger
- Tilrettelegging for sykkel og trafikksikkerhet for myke trafikanter: fortau.
- Kontakt med sjøen
- Kollektivtilbud

Aktivitet
- Parseller
- Tur og trening – ishall
- Skøytehall
- Flerbrukshall med ishall
- Fartsfylt aktivitet i nedoverbakke
- Innendørs organisert aktivitet
- Komplimenterende idrettsaktivitet

Møteplasser
- Sosiale møteplasser
- Desentrale møteplasser
- Nabolagspub
- Mathall
- Seniorsenter
- Student-kultur/samfunnshus. Utested for ynger/studenter
- Lekearealer for barn og unge
- Restaurant for barnefamilier
- Samlingspunkt
- Nabolagsmøteplass
- Ungdomskvartal
- Møteplass for unge: enten sentrum eller nær idrettens hus
- Overbygd areal
- Studenthus

Tjenester
- Dagligvare
- Skoler
- Barnehage
- Eldresenter
- Trenger betydelig større høgskole/universitet

Andre behov:
- Gondolbane
- Solenergi

18. oktober 2022

Fremtidsworkshop

Bakgrunn
Bilder
Oppsummering i temaer/grupper
Oppsummering til kvalitetsprogram temaer

Bakgrunn

Om metoden
Lundavang utvikles i et langsiktig perspektiv, i en usikker fremtid og et samfunn i stadig endring. En løsning some er realistisk i dag er derfor kanskje ikke relevant om 20 år. Derfor ble det i denne workshopen valgt å benytte fremtidsscenario som metode. Fremtidsscenario her er definert som et «normativt scenario». Dette er en type scenario som handler om å forestille seg den fremtiden man ønsker å leve i, heller enn å prøve å tenke hva som realistisk kommer til å skje («prediktive scenarioer»). Tanken bak å fokusere på hva som bør skje, er blant annet å legge til rette for mer verdi-baserte diskusjoner, og bidra til å skape en kollektiv visjon man kan jobbe fram mot.

For å kunne tenke kollektivt på løsninger ble det lagt til rette for at deltakerne skulle formidle resultatene på en god måte. Rollespill ble benyttet som metode. Rollespill har mange fordeler. Det hjelper deltakerne til å leve seg inn i fremtiden og kroppsliggjøre tankene og diskusjonene. Dette stimulerer blant annet til kreativitet og et større engasjement hos dem som formidler. For å bistå i arbeidet med rollespill ble fire skuespillere engasjert for å delta på hver sin gruppe.

En bolk med introduksjon var starten på workshopen: en representant fra ungdomsrådet hadde et inspirerende innlegg, prosjektleder for områdereguleringen fortalte om status på byggene. En arkitekt fra Pir2 presenterte om arbeid med mulighetsstudie og hvilke temaer som var identifisert fra medvirkningen som også var grunnlaget for gruppearbeidet.

Mål
Mål med workshopen var å produsere innspill til arkitektenes arbeid med mulighetsstudie, og å skape tverrfaglige diskusjoner som bygde videre på innspill fra medvirkningen.

Deltakere og rekruttering
I workshopen deltok totalt 65 personer i gruppearbeidet. De bestod av representanter fra næringslivet rekruttert gjennom Molde Næringsforum, Politikere fra Hovedutvalget for teknisk, plan, næring og miljø, Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Møre og Romsdal Fylkeskommune, Høgskolen i Molde, Eldrerådet, Ungdomsrådet, ulike profesjonelle grunneiere, velforeninger og borettslag i nabolaget, ideelle organisasjoner og frivillighet, samt ansatte fra ulike avdelinger i Molde kommunes administrasjon.

Tema
I forkant av workhshopen ble det identifisert 8 ulike temaer med utgangspunkt i medvirkningen som er gjort – Nabolagsdagbok, Fokusgruppeintervju med naboer og Interessentworkhshop.

Struktur
Workshopen hadde følgende struktur.

Overbygning: et felles overordnet scenario ble lest opp for å inspirere.

1. Drømme: individuell refleksjon rundt gruppens tema og hvordan man ønsker at fremtiden skal se ut.

2. Spekulere: Deling av del 1 med alle i gruppa. Felles idémyldring og diskusjon rundt temaet.

3. Modellere: Gruppen skulle konkretisere et scenario og planlegge et rollespill.

4. Fremtids-DNA: Gruppene skulle identifisere ingredienser fra scnarioene de ønsket å gi videre til arkitektene. Avstemming av de viktigste stikkordene.

Oppsummering
Analysearbeidet har bestått i å gjennomgå videodokumentasjon fra presentasjonene og post-its produsert av hver enkelt gruppe. Resultatene for hver gruppe er samlet under hvert tema.

Deretter er alle Fremtids-DNA stikkord, både de som ble stemt fram og de som ikke ble det restrukturert innenfor fire hovedtemaer. Disse er igjen blitt grunnlag for arbeid med mulighetsstudie.

Bilder fra workshopen. Foto: Mads Pålsrud.

Bilder fra workshopen

Oppsummering ut i fra temaer/grupper

LUNDAVANG 2050

Generasjonssvennlig

Generasjonsmøter | Helse | Samvær og trivsel | Demens | Universell utforming | ???

FAKTA

- Eldrebølgen har slått inn for alvor i Norge.
- Forventet levealder har økt og er på 92 år for menn og 96 år for kvinner.
- Demens har blitt mer utbredt
- Færre barn blir født

SPØRSMÅL

- Hvordan er Lundavang en bydel for alle aldre i 2050?
- Hvordan lever man sammen på tvers av generasjoner?
- Hvilke nye offentlige institusjoner finnes?
- Hvilke nye oppfinnelser og teknologi hjelper?

Gruppas oppgaveark.

Generasjonsvennlig

Scenario:

Gruppen spilte ut et scenario der en gammel mann, Kjell, på 100 år skulle få besøk av barnebarnet sitt. «Man blir gammel når man bor her» sier han. Kjell og barnebarnet ønsker litt mat og blir ønsket velkommen til **«Butikkhagen»** av to ansatte, en restaurant, butikk og urban hage. De forteller at de har **solcellepaneler** som gjør at de kan **dyrke mat hele året**. Mannen mimrer tilbake til da han var liten, om at de også dyrket grønnsaker. Kjell forteller at å bo på Lundavang, er litt som i gamle dager. Inntil nylig måtte han gå i butikken for å kjøpe, men at nå er man tilbake til at **man bare kan gå og høste i åkeren.**

Barnebarnet, som er rundt 18 år, forteller om at han har vært på skolen og at han har lært om **hvordan Lundavang ble til**. De har lært om **bærekraft**, og hvordan **«kollektivsamfunnet»** har blitt til. En av de ansatte i Butikkhagen reflekterer over at "kollektivsamfunnet" kanskje var noe som også fantes i riktig gamle dager, **som har kommet tilbake**.

Så kommer det en annen ansatt som skal hente Kjell og forklarer at hun jobber i det som kalles **«Leie for pleie».** Hun bor på Lundavang og pleier samtidig. Hun sier at hun får **rimelige boliger** på grunn av det.

Forklaring:

- Hvordan man bodde på gårder før har blitt vanlig igjen.
- Viktig: det kollektive, varme samfunnet.

Fremtids-DNA som ble stemt fram av gruppa:

1. Kollektivt, varmt samfunn
2. Minimere biltrafikk i området
3. Natur/bærekraft
4. Muligheter for alle
   - ivareta gode områder
   - Mangfold/eie/leie-løsninger

LUNDAVANG 2050

Boliger for alle

Bolig for alle | Deling | Mangfold i beboere | Fellesskap | Hjelpe hverandre | ???

FAKTA

- Det er dyrere å eie en stor bolig
- Flere bor alene
- Eldre bor hjemme lengre
- Kommuner har mindre penger og vi må finne andre måter å løse hverdagens utfordringer/velferds-tjenester

SPØRSMÅL

- Hvordan bor vi i fremtiden?
- Hvordan kan vi skape et nabolag som er inkluderende **for alle**?
- Hvordan er boligene? Hvordan er fellesarealene? Hva deler vi?
- Hvordan hjelper vi hverandre?
- Hvilke nye offentlige institusjoner finnes?
- Hvilke nye oppfinnelser og teknologi hjelper?

Gruppas oppgaveark.

Boliger for alle

Scenario:

En person kommer inn til en annen gruppe som sitter i ring. Hun forteller at hun sov veldig lenge, og lurer på om noen vil være med på en aktivitet. En person sier at alle lurer på hva de skal gjøre, men siden **det regner** så koser de seg inne. De sitter i et stort **glassoverbygg med palmer og varme.** De sliter med å komme seg ut.

En annen har ikke sovet lenge. Han har **bygd en seng** på sitt **private rom på 13 m2**. Naboen har **hjulpet han** med å bygge senga.

Åsmund forteller at han har drept Napoleon. Han skulle kjøre til høyre men så ble det rett fram. Det er 17 mai. Han surrer visst veldig om dagen, og en griper inn og sier at **det ikke er noen biler der lenger**, så det kan ikke ha skjedd. De har en **bil på deling** bare. En person forteller at han møtte på Åsmund oppi skogen og tok han med ned til de andre.

Petter har vært **i åkeren** og hentet potet og gulrøtter til **fellesmiddagen**. Det blir potet og gulrøtter i dag igjen. En jeger foreslår å ta med litt viltkjøtt, og kan lage litt frukt og bær til dessert. En annen lager hjemmelaget vaniljesaus til dessert. Man kan **bruke granskudd i stedet for vanilje**.

De går og setter seg ved middagsbordet.

Forklaring:

- Et glassoverdekt fellesareal
- Alle aldre deler på å bo der

Fremtids-DNA som ble stemt fram av gruppa:

1. Møteplasser for alle generasjoner
   - Det er på vei til/fra
   - Naturlige plasser å oppsøke
   - Må tilrettelegges
2. Områder for dyrking, selvforsyning og fellesløsninger
3. Integrerte bomiljø
   - Storfamilievennskap

LUNDAVANG 2050

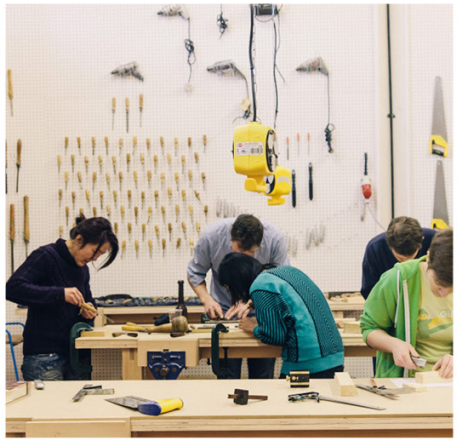

Lærings- og kunnskapsarena

Læring hele livet | Studenter | Digital læring | Alle skal kunne delta | ???

FAKTA

- Det er behov for annerledes kunnskap i 2050
- Vi utdanner oss på nye måter
- Utdanningsløpet er svært forandret

SPØRSMÅL

- Hvordan kan Lundavang være et område som fremmer læring?
- Hvordan ser en læringssituasjon ut i fremtiden?
- Hva slags kunnskap trengs i 2050?
- Hvilke nye offentlige institusjoner finnes?
- Hvilke nye oppfinnelser og teknologi hjelper?

Gruppas oppgaveark.

Lærings- og kunnskapsarena

Scenario:

En person ønsker velkommen til «**Ungdomssenteret** Lundavang». Her møter vi en ungdom som ønsker velkommen til en **eldrekafé**. En gruppe personer kommer og blir informert om at **kafeen er for alle, alltid.** De lurer på om det er noen **forelesning den dagen, på Høyskolen**? Ungdommen lurer på om de vil dit? En av de eldre sier hun vil tilbake på **puben**, men gruppa bestemmer sammen at de skal til **«Sansehagen»**

I sansehagen får de smake på **maurchips**. Noen synes det er godt. En lurer på om det er **fleinsopp** i. En person lurer på hva de har laget i det siste. "Det går mest i **krypsuppe,**» forteller ungdommen som jobber der. Det skal være **sangstund** dagen etter, som **ungdommen har ordna**. Noen lurer på om det er **Fylkesting** på området. Det har de.

Det er **alt man kan drømme om** der. Det går også **tog** dit, får de vite. De tar til slutt toget vekk fra området.

Forklaring:

- Landsbyen Lundavang
- Fylkestinget ligger også der
- Høyskolen i Molde ligger der
- Eldresenter og Ungdomsbyen finnes der.
- Ungdomsbyen

Fremtids-DNA som ble stemt fram av gruppa:

1. Fysisk og kreativ læringsarena
2. Ungdomsbyen
   - Ungdomsmøteplasser
   - Ungdoms/studenthus
3. Park/sansehage grøntområde med mulighet for dyrking

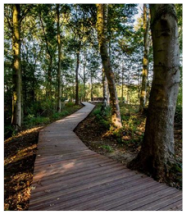

LUNDAVANG 2050

Naturbyen

Naturvern | Samspill | Symbiose | Naturrestaurering | Løsninger etterligner naturen | ???

FAKTA

- Varmere klima har gjort at en del insekter og annet dyreliv har migrert nordover
- Ulike arters behov tas mer hensyn til i byutvikling
- Mye ny kunnskap om hvordan naturen fungerer

SPØRSMÅL

- Hvordan er det å være natur på Lundavang?
- Hvordan er samspillet mellom planter, dyr og mennesker?
- Hvordan er naturen integrert i arkitekturen?
- Hvordan kobler man fjorden, bekken og skogen sammen på Lundavang?
- Hvilke nye offentlige institusjoner finnes?
- Hvilke nye oppfinnelser og teknologi hjelper?

Gruppas oppgaveark.

Naturbyen

Scenario:

En person med en **innovativ sykkehjelm** går av sykkelen. Han forteller at han nyter godt av det **grønne knutepunktet** Lundavang, med **sykkelsti** fra nord til sør og øst til vest, og i sikksakk. I bakgrunnen er det en **geit** og en person som forteller at han høster noen **varmekjære frukter som er dyrket fram.** Geita er litt i veien og stikker fra stallen hele tiden, og en bonde kommer for å hente den. Hun må bytte batteri på **NoFence-klavene.** Geitebonden og fruktbonden har noen konflikter fordi alle skal kunne komme å **forsyne seg** fra frukthagen, men geita spiser opp. Men de har hverandre, og kan samarbeide. For eksempel at fruktbonden kan bruke **gjødsel fra geitebonden**. De er **glad for å ha noen problemer**, de fortelelr at hvis ikke hadde det blitt kjedelig.

Syklisten går videre og møter en person som har en **kjøkkenhage**, de får reddiker selv og trenger ikke kjøpe de fra Vestfold. Han er selvforsynt med reddiker, men har problemer med geita. Kjeene følger ikke mora si, og spiser av reddikene. De små kjeene trenger også nofence.

Syklisten møter en **turgåer.** Hun forteller at hun starter i skogen. Det er veldig **fine stier, fugler, barnehagen som er på tur til helikopterplassen,** der kan de slappe av på en liten plass. Det er en **liten kafé,** og de kan dra ned til **sjøen for å ta et bad.** Hun setter pris på stien som går gjennom området. De unge kan jogge, og de gamle kan slappe av underveis. Til og fra sentrum.

Syklisten møter en annen person som bader i en liten **kulp i bekken**. Så kommer det en fyr som flyr rundt. Han kjører en **"Semigondol"** forteller han. Det er ikke en jålegreie slik som i Åndalsnes, men noe de bruker i hverdagen for å komme seg rundt. De kan **kjøpe øl** på veien.

Forklaring:

- Funnet en plass å bo sammen med naturen midt i Molde sentrum.

Fremtids-DNA som ble stemt fram av gruppa:

1. Bærekraftig mobilitet/bilfrie løsninger
   - Gode stier
   - Boliger som er bundet sammen med atrium
2. Nødvendige fasiliteter nært
   - Innovasjonsbydel
   - Integrerte arbeidsplasser
   - Overgang fra forbruk/vekst til livskvalitet
3. Naturen i byen
   - Skogen en integrert del av området
   - Sameksistens mellom mennsker og dyr
4. Urban dyrking

LUNDAVANG 2050

Nabolagshjertet

Kultur og kunst | Flerbruk | Gode møteplasser | Opplevelser | Mangfold | Lek | ???

FAKTA

- Nabolaget har større verdi
- Kunst og kultur har fått en helt annen verdi i lokalsamfunn
- Frivilligheten har en større rolle
- Skillet mellom arbeid og fritid viskes ut, man jobber mindre og bruker mer tid i nabolaget sitt

SPØRSMÅL

- Hvordan skal Lundavang være koblet på resten av nabolaget?
- Hva finnes her som gjør at nabolagene og Molde by kan ta det i bruk?
- Hvilke nye offentlige institusjoner finnes?
- Hvilke nye oppfinnelser og teknologi hjelper?

Gruppas oppgaveark.

Nabolagshjertet

Scenario:

En hatte-person møter en lue-person som kommer i rask fart. Lue-personen sier han kom med en **høyhastighetsbane**, som kan kjøre 3 km på et minutt. Den kan kjøre rundt i hele byen på veldig rask tid, og at det er **god infrastruktur** med holdeplasser over alt, også i sentrum. Hattepersonen sier han kom med et **«helikoptergreie»**.

Luepersonen forteller at han skal til et innendørs **el-gokart senter** som finnes på Lundavang. Det er ingen konflikt med nabolaget.

Hattepersonen møter to damer. En dame forteller at hun er så glad for at hun kan bo der sammen med Janny. Janny har startet mange kulturtilbud, blant annet **gjenreisningsarkitektur-senteret**. Det er stor satsing på det. Det er **interaktiv kunst** som kan oppleves over alt. Den første damen skal videre og lede en **allsang-økt**.

Hattepersonen møter en ny dame som forteller at hun skal på **helsehuset**. Der er **all maten produsert i nærområdet**. De får god middag hver dag. Noen bønder står bak og jobber. De forteller at de **dyrker grønnsakene sine sammen med alle naboene** på Lundavang. De dyrker på tak og i parsellhage. Nabolagsånden skal holdes ved like. Nå har "**Jordbrukstaket"** på Lundavang tatt over for Glasstaket i Molde. Der kan man plukke grønnsaker og ha parsellhage.

Jordbrukssamvirket fungerer på en måte hvor alle får en parsellhage de kan dyrke i, og kan leve litt mer **selvforsynt og samtidig snakke med naboen.**

Forklaring:

- Kunst og kultur,
- Litt aktiviteter
- Nabolaget er det sentrale

Fremtids-DNA som ble stemt fram av gruppa:

1. Selvforsynt med mat
2. Tidlig prosess på universell utforming/tilgjengelig for alle
3. Et sted å bo og leve for alle, alle generasjoner, Felles aktiviteter.
4. Spille på lag med landskap og omgivelser
5. Materialbruk og beplantning som påvirker oss.
6. Moderne infrastruktur

LUNDAVANG 2050

Sunnhetsbyen

Folkehelse | Helse | Velvære | Livskvalitet

Psykisk helse | Nye arenaer for mestring | Trivsel | ???

FAKTA

- Vi blir eldre og eldre er spreke lengre
- Unge fortsetter å være opptatt av helse, men kjenner også på ensomhet og prestasjonspress
- Kommuner har mindre penger og vi må finne andre måter å løse hverdagens utfordringer/velferdstjenester
- Livsstilsykdommer er blitt et stort samfunnsproblem - lokalsamfunnet må forebygge dette,

SPØRSMÅL

- Hvordan kan Lundavang fortsatt spille en rolle innen helse og velvære?
- Hvordan kan Lundavang bidra til å forebygge ensomhet og psykiske utfordringer?
- Hva vil "Helse og velvære" si i framtiden?
- Hvilke nye offentlige institusjoner finnes?
- Hvilke nye oppfinnelser og teknologi hjelper?

Sunnhetsbyen

Scenario:

Vi kommer inn i et **frokostmøte** i et **bofellesskap.** Det er en tradisjon, at man begynner med frokosten før man starter med dagen. En ungdom forteller at han ønsker å **holde seg i aktivitet**, blant annet ved å løpe og sykle på gruslagte stier. Han skal **studere** litt før han skal **møte en gjeng**. De har diverse **analoge aktiviteter**. De er blitt mer **«down to earth»**. **Forventer ikke like mye, finner indre ro.**

En pensjonist forteller at hun har **god tid** og at **frivillighetsgruppa** skal samles til **yoga ute**. De har et stort **takoverbygg de kan «kjøre opp»**, som gjør at det blir lett å være ute.

Den neste forteller at **arbeidsdagen har blitt på bare to timer**, fordi de har fått **automatiske, autonome systemer på jobben.** Hun trenger bare å sjekke at systemene er oppe og går. Før hun skulle ut i de store **fisketankene** der de har både laks og torsk, som også fungerer som et **overvannsystem og fordrøyningsanlegg**. Der kan hun plukke opp litt fisk til middag. En annen person forteller at han skal ta med seg barnehagen, fordi han blir 100 år. Han skal på krabbefiske. Han skal **lære de opp til å fiske.**

En ny person forteller om **demensstien** som er blitt litt avleggs fordi **medisinene har blitt så bra.** Så de skal se om de får brukt stien til noe annet. Kanskje kan andre bruke den selv om noen av de med demens også trenger den. En annen person sier at hun skal bruke demensstien. Hun husker alt selv om noen sier hun ikke gjør det.

Egil forteller at han har fått litt gikt, som tar litt på, men **utendørsbassenget** som er varmet opp til 23 grader er fantastisk. Det er varmet opp kun med sjøvannspumper. Han takker **Istad kraft.** Tone skal ut i **kjøkkenhagen** og høste grønnsaker. De er selvforsynte. Det er noe **positivt med klimaendringene** som har gjort at det er mulig å dyrke det meste.

Den første personen snakker om at hun tenkte å gå tur med hunden, og lurer på hvem som kan gå tur med den dagen etter, siden **hunden går på rundgang.** De eldre kan bruke den på kvelden, og barna på dagtid. De avtaler å sees til middag.

Forklaring:

- fysisk aktivitet
- Fellesskap er bra som motvirker ensomhet
- Generasjonsboliger
- Grøntområder, basseng
- Fellesaktiviteter
- Noen som kan fasilitere og sette i gang aktivitetene og utnytte det som fins.

Fremtids-DNA som ble stemt fram av gruppa:

1. Fellesskap
2. Mangfold
3. Bærekraft
4. Rekreasjon

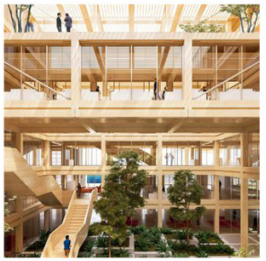

LUNDAVANG 2050

Nullutslippsnabolag

Sirkularitet/ gjenbruk | Fornybar energi | Bærekraftig livsstil | Fossilfri mobilitet | ???

FAKTA

- Norge er selvforsynt med fornybar energi
- Nye fossilfrie mobilitetsformer erstatter privatbilen
- Grønne områder fungerer som karbonlager
- Fokus har skiftet til lokale og gjenbrukte byggematerialer
- Reparasjon og gjenbruk bidrar til mindre forbruk

SPØRSMÅL

- Hvordan kan vi leve bærekraftig i fremtiden?
- Hvordan vil et nullutslippsnabolag se ut/ oppleves/brukes?
- Hvilke nye offentlige institusjoner finnes?
- Hvilke nye oppfinnelser og teknologi hjelper?

Gruppas oppgaveark.

Nullutslippsnabolag

Scenario:

En person ønsker velkommen til **«Delehuset»** på Lundavang. De har et verksted, mikrobryggeri og et samlingssted for alle. En syklist kommer inn. Hun har akkurat vært på skolen, men **batteriet er fullt, fordi det lader seg selv.** Hun gir det derfor videre til vaktmesteren som skal **koble det på strømoppsamlingen** deres.

Vaktmesteren forteller at de kan lære bort slik at **folk selv kan fikse ting**. De ringer eller trykker på en knapp, og så kommer det **ting «fykende»**. De fikser også ting der. De har **symaskiner,** som ikke er så vanlig å kunne noe om for tiden. En symaskinekspert forteller at han syr litt klær, og sier han kan hjelpe folk med å fikse symaskinene sine. Han kan også fikse hammer i tillegg til symaskinen. **Alle blir godt ivaretatt.**

De har **mye energi**. All **energien i fjorden** blir pumpet opp til Lundavang. Det være seg til noen gamle som skal ha **oppvarmet basseng**, eller generelt til hele området. Innimellom blir det for mye energi med **solcellene**. Det blir et **energipositivt samfunn.**

En til person forteller at de er **selvforsynt med mat.** Men at de produserer for mye. At etter polet ble stengt så har de begynt å **lage mye sprit**, men at ungdommen bare vil drikke **mjød**. Det er **bikasser** over alt, og han får mye stikk.

Noen **elsykler stående ute** brukes mye av ungdommen.

Lundavang er et **plussamfunn.**

Fremtids-DNA som ble stemt fram av gruppa:

1. Alternativ energi
   - Plussenergi
   - Solvarme
   - Felles energiløsninger
   - Fjordvarme
2. Delingskultur
   - Enkle bytte-/fellesordninger
   - Samlingspunkter for rep/fiks
3. Gjenbruk
   - Gjenbruk av sykehus og sykepleierskolen
   - Nullutslippsbygg
   - Gjenbruk av materialer
4. Mobilitetshuber
   - Bildeling
   - Ingen areal til parkering
5. Lokal matdyrking for alle

LUNDAVANG 2050

Produktive Molde

Innovasjon av nye materialer | Miljø | Tverrfaglig samskaping | Sosial bærekraft | Inkluderende arbeidsmarked | ???

FAKTA

- Vi står lengre i jobb, pensjonsalderen er økt for de fleste arbeidsgrupper
- Det er større krav til bærekraftig produksjon og tjenester
- Det er knapphet på energi og materialer
- Søppel og avfall er mest verdifulle ressursene.
- Det er mindre langreist import enn tidligere, vi er avhengig av å produsere mer selv.

SPØRSMÅL

- Hvem jobber på Lundavang, og hva gjør de?
- Hva slags typer lokal næringsvirksomhet har vi i 2050?
- Hvordan kan Lundavang være et "innovasjonsnav" for resten av Molde?
- Hvilke nye offentlige institusjoner finnes?
- Hvilke nye oppfinnelser og teknologi hjelper?

Gruppas oppgaveark.

Produktive Molde

Scenario:

En på **RiR** ønsker velkommen til en kunde som skulle komme og handle. Han forteller at de har mye **gjenbruksmaterialer.** Kunden skulle lage en **vinbar** på Lundavang. Hun trenger noe som er veldig sterkt fordi **vinen gjærer så fort**, det blir vin nesten med en gang. Hun ser for seg at det kan være noe som kan brukes til å bygge med.

Bakeren har testet dette **nye materialet.** Det er lett og sterkt. Produktet har utviklet seg og blitt **verdenskjent**, og Lundavang er bygd på det. **Thorium** er en ressurs som finnes over alt, og som man kan **lage energi av**. Det har gjort at det er blitt mye mer og ren energi i verden enn man trenger.

Det er blitt **forbudt å hugge skog**, så man får ikke ta ut treverk lenger. Det nye materialet har derfor blitt brukt til å bygge hele Lundavang.

Håvard forteller om at han hadde hørt hva ungdom gjorde for 30 år siden, at de bare satt på telefonen sin og ikke var sosiale, og at det hørtes veldig kjedelig ut. **Slik er det ikke lenger.**

Her bor folk sammen i **alle aldre**.

Forklaring:

- Lundavang er selvforsynt,
- Resirkulerer alt
- Strøm, mat osv
- Alt avfallet blir sugd inn i et avfallsanlegg, blir til kompost.
- Det trengs ikke biler på området, de parkeres i underjordiske garasjeanlegg.
- Det er mange arbeidsplasser, mangfold i alder og kulturelt.
- Et forbilde for verden.
- Pluss fole god vin.

Fremtids-DNA som ble stemt fram av gruppa:

1. Grønn energi har tatt over
   - Selvforsynt på grønn energi
   - Ledende på klimavennlig energiproduksjon
2. Transformerbar
   - Fleksibilitet: bygge for endringene som kontinuerlig kommer
3. Mangfold
   - Tilgjengelig for alle
   - Inkluderende
   - Bruke alle i produksjonen

Oppsummering av fremtids-DNA

Her har vi kategorisert alle gruppenes fremtids-DNA. Temaene tar utgangspunkt i kategorier brukt i kvalitetsprogrammet, og har blitt slått sammen til fire hovedtemaer. I tillegg er det et eget tema: "verdier".

Verdier

Variasjon
- Godt og blandet

Mangfold som kilde til innovasjon

Opplevelse

Toleranse
- Slippe til

Infrastruktur

Trygghet

Relasjon

Respekt

Realisme

Innovasjons-bydelen
- Utprøving og utforsking
- Smart – styring av alt som henger sammen
- Ny teknologi

Motorer i området

Livsløpssamfunn

Mulighetene

Nøysom og varig

Alternativ energi
- Felles energiløsninger
- Plussenergi
- Sol
- Fjordvarme
- Prøve ut nye ting
- Grønn energi har tatt over

Klimagass-regnskap

Økonomisk bærekraftig

Gjenbruk av bygg
- Sykehuset
- Sykepleierskolen
- Gjenbruk av byggematerialer

Resirkulering
- Tydelig og nøyaktig kildesortering
- Sirkulær tilnærming til all ressursbruk

Selvforsynte ressurser
- Produserer egen energi
- Produserer egen mat

Gjenbruk
- materialer
- forbruksartikler

Bærekraftig forbruk
- Delingskultur
- Bildeling
- Delingsstrategi
- Minimalisme
- Gjenbruk
- Delingsøkonomi
- Mindre forbruk
- Deling av materielle ting

Grønt og aktivt

Økologi, natur og bærekraft

Blå-grønne strukturer

Naturen i byen
- Naturkvaliteter
- Grøntområde
- Grønn korridor fra fjord til fjell
- Skogen en integrert del av området
- Sameksistens mellom folk, dyr, natur
- Fange naturen – samspill

Urbant landbruk
- Felleshage
- Selvforsynt med mat
- For alle
- Sansehage
- Ulike nyttevekster

Arealeffektivitet
- Ivareta gode områder

Aktivitet
- Uteaktivitet
- Uorganisert
- Lek og moro
- Trim og aktivitet for unge
- Aktivitetssenter
- Rekreasjon

Levende og inkluderende

Sosial bærekraft

Kollektivt, varmt samfunn
- Storfamilie
- Samhold i nabolaget
- Sosiale strukturer med kvalitet
- Felleskap
- Samarbeid

Sosiale boformer
- Store fellesarealer, innendørs
- Soneinndeling – rom i rommet: ulike behov
- Felleskjøkken for felles måltider
- Mindre privat, mer felles

Bolig for alle
- Ulike størrelser
- Pleie for leie
- Ulike eie-leie løsninger

Praktisk kunnskap verdsettes høyt

Integrerte arbeidsplasser

Inkluderende nabolag
- Mangfold
- Alle aldre
- Barnevennlig, godt bo og oppvekstmiljø
- Akseptere ulikheter: toleranse
- Generasjonstilpasset boligprofil
- Rom for tro
- Kunst og kultur som favner alle
- Innovasjon på tvers av generasjoner og kulturer
- Tilrettelegging for mangfold
- Interkulturelt demografisk sted
- Muligheter for alle
- Ungdomsfokus: utformes med ungdom i sentrum.
- Ungdomsmøteplasser, studenthus
- Universell utforming

Læring
- Læring hele livet
- Vi lærer av hverandre
- Fysisk og kreativ læringsarena
- Læring over alle grenser: eldre, høgskole, ungdom, boliger i samarbeid.

Arkitektur og materialbruk
- Myke, varme materialer
- Materialbruk og beplantning som påvirker oss positivt
- Estetikk framfor kvantitet
- Attraktive innganger
- Bundet sammen med atrium
- Klimatisert glassoverbygg
- Fortette bygg for å skape fellesarealer
- Fleksibilitet: trinnvis utbygging
- Transformerbart
- Ønsket utvikling mer enn «låst» struktur.
- Kvalitet på fysiske strukturer
- Ikke for høyt! Molde er «lavmælt bygd»
- Dammer
- Fontener
- Park
- Spill på lag med landskapet og omgivelsene
- Gode utearealer for rekreasjon

Sammenkoblet og trygt

Aktivitet
- Uteaktivitet
- Uorganisert
- Lek og moro
- Trim og aktivitet for unge
- Aktivitetssenter
- Rekreasjon

Tjenester og tilbud
- Nødvendige fasiliteter nært
- Mangfold av tjenester, nært
- Utdanning
- Flerbrukshus

Sosiale møteplasser
- Felles sosiale møteplasser for aktivitet
- Samlingssteder

Helsefremmende
- Omsorg
- Bekjempe ensomhet
- Tilrettelegge for god psykisk helse

Attraktivitet og identitet
- Et sted som folk oppsøker
- La Lundavang bli en attraksjon i seg selv
- Et sted du er glad i og stolt over å fortelle at du bor i
- Opplevelser i nærområdet
- Turdestinasjoner i nabolaget

Bilfritt
- Bilfrie løsninger
- Minimere biltrafikk
- Ingen areal til parkering
- Kun myke trafikanter

Bærekraftig mobilitet
- Sykkel
- Gange

Infrastruktur
- Gode stier som forbinder de enkelte områdene
- Mobilitetshubber
- Trygge og lett framkommelige veier
- Moderne infrastruktur
- Nullutslipp